

DIGI-TV-SANASTO

DIGITAL-TV-ORDLISTA

DIGITAL TV VOCABULARY

Julkaisija: Sanastokeskus TSK ry
Albertinkatu 23 A 12, 00120 Helsinki
puhelin (09) 2709 1060
faksi (09) 608 859
s-posti tsk@tsk.fi
<http://www.tsk.fi>

Sanastokeskus TSK ottaa mielellään vastaan
palautetta sanastosta.

Kansi: Sanastokeskus TSK ry
Kuvat: Tampereen Tietoverkko Oy, Nokia Oyj

© Sanastokeskus TSK ry

ISBN 952-9794-22-3 (PDF)
ISSN 1795-6323 (verkkojulkaisu)

Helsinki, 31.8.2006

SANASTON TAUSTAA

Sanastokeskus TSK:ssa käynnistyi syksyllä 2005 Viestintäviraston terminologia-työryhmän aloitteesta sanastohanke, jonka tarkoituksena oli koota sanastojulkaisuksi keskeisimmät digitaaliseen televisioon liittyvät käsitteet.

Oheinen, hankkeen tuloksena syntynyt sanasto on tarkoitettu kaikille digi-tv:n peruskäyttäjille televisionkatselijoista toimittajiin ja kääntäjiin. Sanastossa selvitetään lähes sadan digi-tv-käsitteen sisältö selkeiden määritelmien ja niitä täydentävien huomautusten avulla ja annetaan suositukset suomenkielisistä termeistä. Termeille on annettu vastineet ruotsin ja englannin kielellä ja määritelmät ja lisätietoa tarjoavat huomautukset on käännetty ruotsiksi ja englanniksi. Käsitteiden välisiä suhteita on havainnollistettu suomenkielisten käsittekaavioiden avulla, joiden toivotaan antavan lukijalle kokonaiskuvan kustakin aihealueesta.

Sanastolla pyritään helpottamaan digitaaliseen televisioon liittyvää viestintää selventämällä käsitteitä ja vierasperäisiä termejä. Sanaston tavoitteena on myös vakiinnuttaa suomenkielisen termistön käyttöä, antaa luotettavia vieraskielisiä vastineita suomen käsitteille, ja siten helpottaa siirtymistä analogisesta televisiosta digitaaliseen.

Sanastoon on pyritty valitsemaan keskeisimmät tiedotusvälineissä ja laitteiden käyttöoppaissa esiintyvät käsitteet. Aiheista on käsitelty muun muassa digitaalisia jakelutapoja ja -kanavia, vastaanottimia, liitäntöjä ja salausta. Niitä kuvaavia termejä on kerätty laajalti, sillä siirryttäessä analogisesta televisiosta digitaaliseen termistön käyttö ei ole vielä kovin vakiintunutta, vaan käytössä on laaja kirjo synonyymejä eli samaa tarkoittavia sanoja. Mukaan on siksi otettu myös hylättäviä termejä. Sanastossa on myös monia vierasperäisiä lyhenteitä, joita on selvennetty määritelmien ja kirjoittamalla lyhenteet auki. Määritelmissä on pyritty välttämään teknisiä yksityiskohtia ja niissä on otettu huomioon siirtymävaihe analogisesta digitaaliseen.

Digi-tv-sanastoa laativaan työryhmään kuuluivat:

Anne Lallo, Suomen Kaapelitelevisioliitto ry (2005 loppuun asti)

Ari Luukinen, Kuluttajavirasto & Kuluttaja-asiamies

Harri Rasilainen, Viestintävirasto

Jyrki Ojala, Suomen Kaapelitelevisioliitto ry (2006 alkaen)

Kari Kangas, Viestintävirasto

Mika Arjanne, Tampereen Tietoverkko Oy

Mika Ojamies, Yleisradio Oy

Mika Saastamoinen, Kuluttajatutkimuskeskus

Pertti Niemelä, Nokia Oyj

Riitta Kontula, Digita Oy

Riitta Luhtala, SW Television / Welho

Vesa Mikkilä, FinnSat Oy

Sirpa Suhonen, Sanastokeskus TSK

Tuula Kuoppala, Sanastokeskus TSK

Sanaston laatimiseen tarvittavan terminologisen työn ovat rahoittaneet:

Digita Oy

Kuluttajavirasto & Kuluttaja-asiamies

Liikenne- ja viestintäministeriö

Viestintävirasto

Yleisradio Oy

Sanaston ruotsinkielisiä termejä haki **Lena Jolkkonen** Sanastokeskus TSK:sta, esipuheet, määritelmät ja huomautukset käänsovät ruotsiksi **Satu Närvä** ja **Laura Turpeinen** Viestintävirastosta. Englanninkielisen osuuden laativat termien osalta **Saara Miettola** ja **Ernestiina Ervasti** TSK:sta ja käännöstyöstä vastasivat **Päivi Ilves** ja **Antero Nordlund** TeliaSonerasta. Julkaisun tallennus- ja muokkaustekniikasta vastasi TSK:n IT-suunnittelija **Saku Seppälä**. Sanastoon on saatu lausunnot 25 alan toimijalta. Lisäksi Kuluttajatutkimuskeskuksen järjestämän paneelin kautta saatiin 40 kuluttajan kommentit sanastosta. Vastauksia on hyödynnetty sanaston laadinnassa. Kiitämme työryhmän jäseniä ja kaikkia kanssamme yhteistyötä tehneitä arvokkaasta avusta!

BAKGRUND TILL ORDLISTAN

Hösten 2005 inledde Terminologicentralen TSK, på initiativ av Kommunikationsverkets terminologi-arbetsgrupp, ett projekt vars syfte var att samla in de mest centrala begrepp som hänför sig till digital television och sammanställa dem till en ordlista.

Resultatet av detta projekt är den föreliggande ordlistan som riktar sig till alla som använder digital-tv, dvs. till televisionstittarna samt till bl.a. redaktörer och översättare. I ordlistan finns så gott som ett hundra begrepp inom digital-tv med klara definitioner och kompletterande anmärkningar och rekommendationer om de finska termerna och deras ekvivalenter på svenska och engelska. Definitionerna och de exemplifierade anmärkningarna har översatts till svenska och engelska. Begreppsrelationerna åskådliggörs med begreppsdiagram (på finska).

Syftet med ordlistan är att underlätta kommunikation som hänför sig till digital television genom att klargöra begrepp och främmande termer. Syftet är också att befästa användningen av finska termer, ge tillförlitliga främmande ekvivalenter för finskans begrepp, och därmed underlätta övergången från analog television till digital.

I ordlistan har valts sådana begrepp som oftast förekommer i medier och i bruksanvisningar för utrustningar. Ämnesområdena omfattar bl.a. digitala distributionsformer och -kanaler, mottagare, anslutningar och kryptering. Termer som beskriver dessa områden har samlats in i stor utsträckning, därför att användningen av termerna vid övergången från analog television till digital television inte är särskilt etablerad, utan det finns många synonymer, alltså olika ord som har samma betydelse. Av den orsaken innehåller ordlistan även avrådade termer. I ordlistan finns även många främmande förkortningar som har öppnats och förtydligats med definitioner. Definitionerna undviker tekniska detaljer och beaktar övergången från analogt till digitalt.

Medlemmarna i arbetsgruppen bakom digital-tv-ordlista var:

Anne Lallo, Finlands Kabeltelevisionförbund rf (till slutet av 2005)

Ari Luukinen, Konsumentverket & Konsumentombudsmannen

Harri Rasilainen, Kommunikationsverket

Jyrki Ojala, Finlands Kabeltelevisionförbund rf (från 2006)

Kari Kangas, Kommunikationsverket

Mika Arjanne, Tampereen Tietoverkko Oy

Mika Ojamies, Rundradion Ab

Mika Saastamoinen, Konsumentforskningscentralen

Pertti Niemelä, Nokia Oy

Riitta Kontula, Digita Oy

Riitta Luhtala, SW Television / Welho

Vesa Mikkilä, FinnSat Oy

Sirpa Suhonen, Terminologicentralen TSK

Tuula Kuoppala, Terminologicentralen TSK

Det terminologiska arbetet i ordlisteprojektet finansierades av:

Digita Oy

Konsumentverket & Konsumentombudsmannen

Kommunikationsministeriet

Kommunikationsverket

Rundradion Ab

Ordlistan kompletterades med svenska termer av **Lena Jolkkonen** från Terminologicentralen TSK, förorden, definitionerna och anmärkningarna översattes till svenska av **Satu Närvä** och **Laura Turpeinen** från Kommunikationsverket. Den engelska andelen gjordes för termernas del av **Saara Miettola** och **Ernestiina Ervasti** från TSK och för översättningen svarade **Päivi Ilves** och **Antero Nordlund** från TeliaSonera. För termhanteringssystemet bakom publikationen svarade TSKs IT-planerare **Saku Seppälä**. Ordlistan sändes ut på remiss och 25 aktörer på området gav utlåtande. Dessutom arrangerade Konsumentforskningscentralen en panel, i vilken 40 konsumenter kommenterade ordlistan. Svaren har varit till stor nytta vid uppgörandet av ordlistan. Vi tackar arbetsgruppens medlemmar och alla vi samarbetat med för värdefull hjälp!

BACKGROUND FOR THE VOCABULARY

A terminology project was launched in Sanastokeskus TSK (the Finnish Terminology Centre TSK) in the autumn of 2005 at the instigation of the terminology workgroup of the Finnish Communications Regulatory Authority (FICORA) in order to compile a vocabulary of the key concepts related to digital television.

This vocabulary, created as a result of the project, is intended for all basic users of digital television, from television viewers to journalists and translators. The vocabulary clarifies the contents of almost a hundred digital television concepts with the help of clearly formulated definitions and supplementary notes and gives recommendations on Finnish terms. Equivalents for the Finnish terms are given in Swedish and English, and the definitions and notes providing further information have been translated into Swedish and English. The relations between concepts are illustrated by means of concept diagrams (in Finnish).

The vocabulary aims to facilitate communications related to digital television by clarifying various concepts and terms of foreign origin. The aim of the vocabulary is also to establish the Finnish terminology, to provide reliable equivalents to the Finnish terms in Swedish and English, and thus to make it easier to switch over from analogue to digital television.

Our aim has been to select the key concepts used in the media and in equipment manuals for this vocabulary. The subjects that we have dealt with include, for example, digital means of distribution and channels, receivers, interfaces, and encryption. Terms describing these subjects have been compiled broadly. This is because the switch-over from analogue to digital television is still underway, and thus the terminology is not yet established, but a large number of synonyms (i.e. words with the same meaning) are used. For this reason, we have also included some deprecated terms. The vocabulary also includes many abbreviations of foreign origin, which we have clarified by definitions and by writing them out in full. In the definitions, we have tried to avoid technical details and to take the transition from analogue to digital into account.

The project group responsible for compiling the vocabulary consisted of the following people:

Anne Lallo, Finnish Cable Television Association (until the end of 2005)
Ari Luukinen, Consumer Agency & Ombudsman
Harri Rasilainen, Finnish Communications Regulatory Authority (FICORA)
Jyrki Ojala, Finnish Cable Television Association (starting from 2006)
Kari Kangas, Finnish Communications Regulatory Authority (FICORA)
Mika Arjanne, Tampereen Tietoverkko Oy
Mika Ojamies, Yleisradio Oy (Finnish Broadcasting Company)
Mika Saastamoinen, National Consumer Research Centre
Pertti Niemelä, Nokia Corporation
Riitta Kontula, Digita Ltd
Riitta Luhtala, SW Television / Welho
Vesa Mikkilä, FinnSat Oy
Sirpa Suhonen, Sanastokeskus TSK
Tuula Kuoppala, Sanastokeskus TSK

The terminological work done within the project was financed by the following organisations:

Digita Ltd
Consumer Agency & Ombudsman
Ministry of Transport and Communications Finland
Finnish Communications Regulatory Authority (FICORA)
Yleisradio Oy (Finnish Broadcasting Company)

The Swedish terms for the vocabulary were collected by **Lena Jolkkonen** from Sanastokeskus TSK, the foreword, definitions and notes were translated into Swedish by **Satu Närvä** and **Laura Turpeinen** from FICORA. **Saara Miettola** and **Ernestiina Ervasti** from TSK collected the English terms, and **Päivi Ilves** and **Antero Nordlund** from TeliaSonera were responsible for the translation. TSK's IT designer **Saku Seppälä** was responsible for the data entry and editing technique of the publication. A total of 25 industry players have commented on the vocabulary. In addition, we received comments from 40 consumers through a panel organised by the National Consumer Research Centre. We have used the comments in preparing the vocabulary. We would like to thank the members of the work group and everyone who has co-operated with us in this project for their valuable help!

SISÄLLYSLUETTELO

INNEHÅLL

TABLE OF CONTENTS

Sanaston taustaa.....	3
<i>Bakgrund till ordlistan.....</i>	4
<i>Background for the vocabulary.....</i>	5
Käsitekaavioluettelo.....	7
<i>Förteckning över begreppsdiagram</i>	
<i>List of concept diagrams</i>	
Kuvaluettelo.....	8
<i>Förteckning över bilder</i>	
<i>List of figures</i>	
Sanaston rakenne ja merkinnät	9
<i>Ordlistans uppläggning och beteckningar.....</i>	13
<i>Structure and layout of the vocabulary</i>	17
1 Digitaaliset televisiojärjestelmät ja -verkot	
<i>Digitala televisioner och nät</i>	
<i>Digital television systems and networks</i>	21
2 Digitaaliset jakelutavat ja -kanavat	
<i>Digitala distributionsformer och -kanaler</i>	
<i>Digital means of distribution and distribution channels</i>	27
3 Digitaaliset vastaanottimet ja liitännät	
<i>Digitala mottagare och anslutningar</i>	
<i>Digital receivers, interfaces and connections</i>	31
4 Digitaaliset palvelut	
<i>Digitala tjänster</i>	
<i>Digital services</i>	52
5 Salaus	
<i>Kryptering</i>	
<i>Encryption</i>	61
Digi-tv-sivuja.....	65
<i>Sidor om digital-tv</i>	
<i>Links to digital TV web sites</i>	
Englanninkielinen hakemisto / English index.....	66
Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register.....	68
Suomenkielinen hakemisto.....	70

KÄSITEKAAVIOLUETTELO

FÖRTECKNING ÖVER BEGREPPSDIAGRAM

LIST OF CONCEPT DIAGRAMS

Käsitekaavio 1. Televisiojärjestelmät, verkot ja jakelutavat.....	21
<i>Diagram 1. Televisioner, nät och distributionsformer</i>	
<i>Concept diagram 1. Television systems, networks, and means of distribution</i>	
Käsitekaavio 2. Digitaaliset vastaanottimet.....	31
<i>Diagram 2. Digitaal mottagare</i>	
<i>Concept diagram 2. Digital receivers</i>	
Käsitekaavio 3. Digitaalisen vastaanottimen toiminnot.....	43
<i>Diagram 3. Funktioner för digital mottagare</i>	
<i>Concept diagram 3. Functions of the digital receiver</i>	
Käsitekaavio 4. Liitännät.....	46
<i>Diagram 4. Anslutningar</i>	
<i>Concept diagram 4. Interfaces and connections</i>	
Käsitekaavio 5. Palvelut.....	52
<i>Diagram 5. Tjänster</i>	
<i>Concept diagram 5. Services</i>	
Käsitekaavio 6. Tekstititys.....	57
<i>Diagram 6. Undertext</i>	
<i>Concept diagram 6. Subtitling</i>	
Käsitekaavio 7. Kortit ja salaus.....	61
<i>Diagram 7. Kort och kryptering</i>	
<i>Concept diagram 7. Cards and encryption</i>	

KUVALUETTELO

FÖRTECKNING ÖVER BILDER

LIST OF FIGURES

Kuva 1. Digisovitin.....	34
<i>Bild 1. Digitalbox</i>	
<i>Figure 1. Digital set-top box</i>	
Kuva 2. Mobiilitelevio.....	35
<i>Bild 2. Mobiltelevision</i>	
<i>Figure 3. Mobile television</i>	
Kuva 3. S-video-liitäntä.....	48
<i>Bild 3. S-videoanslutning</i>	
<i>Figure 3. S-video interface</i>	
Kuva 4. Scart-liitin ja scart-liitosjohto.....	49
<i>Bild 4. Scartuttag och scartkabel</i>	
<i>Figure 4. Scart connector and scart cable</i>	
Kuva 5. Antennituloliitin ja antennilähtöliitin.....	50
<i>Bild 5. Antenningång och antennutgång</i>	
<i>Figure 5. RF input and RF output</i>	
Kuva 6. Antennin liitosjohto.....	51
<i>Bild 6. Antennkabel</i>	
<i>Figure 6. RF cable</i>	
Kuva 7. CA-moduuli ja salauksenpurkukortti.....	64
<i>Bild 7. Kortläsare och programkort</i>	
<i>Figure 7. Card reader and conditional access card</i>	

SANASTON RAKENNE JA MERKINNÄT

SANASTON RYHMITTELY JA TERMIEN HAKU

Sanasto on ryhmitelty **aiheenmukaisesti** jäsenneltyihin lukuihin, ja kussakin luvussa toisiinsa liittyvät käsitteet on pyritty sijoittamaan lähekkäin.

Aakkosellinen hakemisto löytyy sanaston lopusta kullakin sanaston kielellä. Hakemistoihin on poimittu suositettavien ja hylättävien termien lisäksi muita hakusanoja, jotka liittyvät läheisesti kyseiseen käsitteeseen. Nämä muut hakusanat viittaavat suositettavaan termiin ja sen numeroon. Käsitteet on numeroitu sekä sanastossa että kaavioissa.

Alla on esimerkkinä digisovitinta kuvaavat tiedot selityksineen:

30	- käsitteen juokseva numero
digisovitin; digiboksi	- suomenkieliset termit, suositettavien ensimmäisenä
mieluummin kuin:	- mieluummin kuin = mahdolliset ei-suositettavat termit, joiden käyttöä ei suositella esim. niiden vierasperäisyyden vuoksi
ei: sovitin; digiboxi; digipääte; digitaalivastaanotin; digivastaanotin (2)	- ei = hylättävät suomenkieliset termit, jotka eivät tarkoita samaa asiaa kuin suositettava termi tai jotka ovat kielellisesti virheellisiä - (2) = homonyymi; termin perässä suluissa oleva numero tarkoittaa sitä, että sanastossa on useampia kirjoitusasultaan samanlaisia, mutta merkitykseltään eri termejä
sv digitalbox; digital-tv-box	- sv = ruotsinkieliset vastineet ja mahdolliset hylättävät vastineet - /FI/ = suomenruotsia - /SE/ = ruotsinruotsia - n = neutri (ruotsin ett-suku) - hellre än = termin käyttöä ei suositella esim. sen vierasperäisyyden vuoksi - inte = vastine ei tarkoita samaa asiaa kuin suomalainen termi tai on kielellisesti virheellinen
en digital set-top box; digital STB; digital TV receiver; digibox /GB/	- en = englanninkieliset vastineet ja mahdolliset hylättävät vastineet - rather than = termin käyttöä ei suositella esim. sen vierasperäisyyden vuoksi - not = vastine ei tarkoita samaa asiaa kuin suomalainen termi tai on kielellisesti virheellinen - /GB/ = britannianenglantia
<i>vastaanotin</i> , joka muuntaa <i>digitaalisen</i> signaalin analogiseen televisioon tai näyttöön sopivaksi, jolloin näistä voi seurata digitaalisia lähetyksiä	- määritelmä (alkaa pienellä kirjaimella, ei pistettä) - kursivointi = viittaa tässä sanastossa toisaalla määriteltyyn käsitteeseen; sähköisessä versiossa kursivointi toimii linkkinä kyseiseen käsitteeseen
Digitaalisessa vastaanotossa esimerkiksi analoginen televisio toimii näyttönä, digisovitin vastaanottimena. Digisovitin liitetään analogiseen televisioon tai näyttöön useimmiten <i>scart-liittimen</i> avulla. Ks. myös <i>yhdistelmäsovitin</i> .	- määritelmää täydentävät huomautukset - lisätietoa käsitteestä, esimerkkejä, tietoa termien käytöstä yms. - sisennetty - kirjoitettu normaaleiksi virkkeiksi - kursivointi = viittaa tässä sanastossa toisaalla määriteltyyn käsitteeseen; sähköisessä versiossa kursivointi toimii linkkinä kyseiseen käsitteeseen
<i>mottagare</i> som konverterar den <i>digitala</i> signalen så att den passar för den analoga televisionen eller bildskärmen, så att det är möjligt att använda dessa för att följa på digitala sändningar	- määritelmän ruotsinkielinen käännös

<p>När signaler tas emot digitalt, fungerar den analoga televisionen till exempel som bildskärm, digitalboxen som mottagare.</p> <p>Digitalboxen ansluts oftast till den analoga televisionen eller bildskärmen med ett <i>scartuttag</i>.</p> <p>Se även <i>kombinerad digitalbox</i>.</p>	- huomautuksen ruotsinkielinen käännös
<p><i>receiver</i> that converts a <i>digital</i> signal into a form suitable for analogue television or display so that these can be used to tune in to digital transmissions</p>	- määritelmän englanninkielinen käännös
<p>For example, an analogue television acts as the display and the digital set-top box as the receiver in digital reception.</p> <p>The digital set-top box is most often connected to the analogue television or display with a <i>scart connector</i>.</p> <p>See also <i>combo set-top box</i>.</p>	- huomautuksen englanninkielinen käännös

Termien ja vieraskielisten vastineiden yhteydessä on eräissä tapauksissa käytetty myös seuraavia merkintöjä:

- * termiehdotus
- < vastine viittaa määriteltyä käsitettä laajempaan käsitteeseen samanlaisessa käsitejärjestelmässä
- > vastine viittaa määriteltyä käsitettä suppeampaan käsitteeseen samanlaisessa käsitejärjestelmässä

MITEN KAAVIOITA TULKITAAN

Käsitekaaviot ja sanasto-osuus on tarkoitettu toisiaan tukeviksi esitysmuodoiksi. Kaaviot havainnollistavat käsitteiden välisiä suhteita ja auttavat hahmottamaan kokonaisuuksia. Käsitekaaviot eivät kuvaa mitään yksittäistä tilannetta, tapahtumaa tai järjestelmää, eikä niitä pidä sekoittaa esimerkiksi organisaatiokaavioihin.

Alla on selitetty sanastossa esiintyviä käsitesuhteita ja niiden vakiintuneita merkintätapoja:

Käsite

- kutakin käsitettä on kuvattu kaaviossa juoksevan numeron, suositettavan termin ja määritelmän avulla, esimerkiksi:

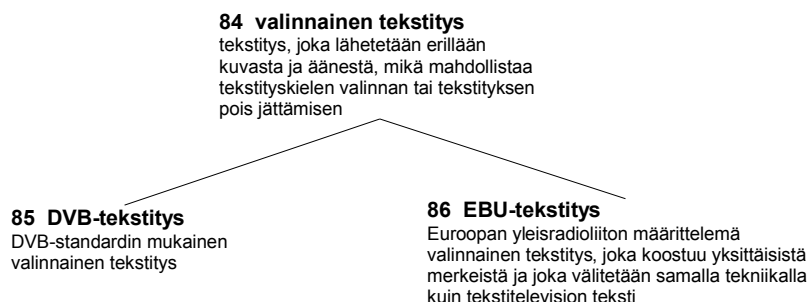
84 valinnainen tekstitys

tekstitys, joka lähetetään erillään kuvasta ja äänestä, mikä mahdollistaa tekstityskielen valinnan tai tekstityksen pois jättämisen

- numero viittaa käsitteen järjestysnumeroon sanastossa
- kaavioissa on myös lihavoimattomia aputermiä, jotka helpottavat kaavioiden tulkintaa, mutta joita ei ole määritelty sanastossa
- kaaviot eivät sisällä synonyymejä tai huomautuksia (annettu sanasto-osiossa)

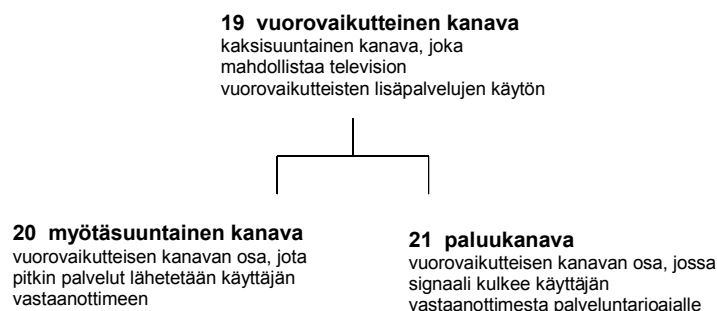
Hierarkkinen suhde (puudiagrammi)

- vallitsee laajemman yläkäsitteen (*valinnainen tekstitys*) ja sitä suppeamman alakäsitteen (*DVB-tekstitys*, *EBU-tekstitys* jne.) välillä
- alakäsite sisältää kaikki yläkäsitteen piirteet sekä vähintään yhden lisäpiirteen, mutta sitä vastaa suppeampi joukko tarkoitteita kuin yläkäsitettä
- alakäsite voidaan ajatella yläkäsitteen erikoistapaukseksi
- esimerkiksi:

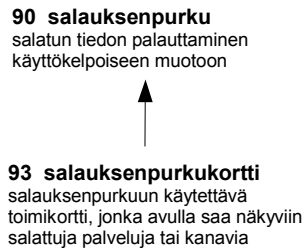
Koostumussuhde (kampadiagrammi)

- alakäsitteet ovat osia yläkäsitteenä olevasta kokonaisuudesta
- yläkäsitteen piirteet eivät sisälly alakäsitteeseen kuten hierarkkisessa käsitejärjestelmässä
- kaksoisviiva: kokonaisuuteen tarvitaan tyypillisesti monta kyseisenlaista osaa
- esim. *vuorovaikutteinen kanava* koostuu mm. *myötäsuuntaisesta kanavasta* ja *paluukanavasta*
- esimerkiksi:

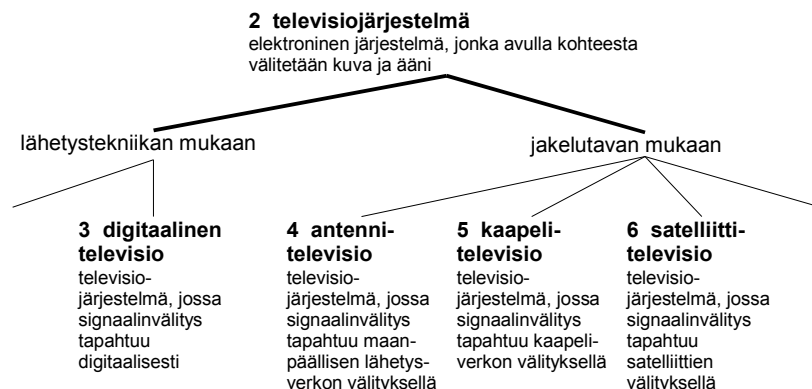
Funktiosuhde (nuolet)

- laaja joukko erilaisia käsitesuhteita, joita ei voida luokitella hierarkkiseksi tai koostumussuhteiksi
- esim. ajalliset, paikalliset, toiminnalliset, välineelliset sekä alkuperään ja syntyyn liittyvät suhteet
- tyyppi käy yleensä ilmi määritelmän kielellisestä muodosta
- esim. *salauksenpurun* ja *salauksenpurkukortin* välinen suhde; salauksenpurkukorttia käytetään salauksenpurkuun:

Moniulotteinen käsitejärjestelmä

- moniulotteisuus = paksunnetut viivat
- jaotteluperuste on merkitty ulottuvuusviivan alapuolelle
- yläkäsitteestä päästään erilaisiin alakäsitevalikoimiin käyttämällä eri jaotteluperusteita
- yhteen ulottuvuuteen kuuluvat (kaaviossa yhden paksunnetun viivan alla olevat) eli yhden jaotteluperusteen mukaiset alakäsitteet ovat aina toisensa poissulkevia
- useasta eri ulottuvuudesta poimittuja alakäsitteitä voidaan yhdistää uusiksi käsitteiksi
- esim. eri ulottuvuuksissa olevat *digitaalinen televisio* ja *antennitelevisio* voivat yhdistyä, eli antennitelevisio voi olla digitaalinen televisio

Sekakoosteinen käsitejärjestelmä

- samassa käsitejärjestelmässä esiintyy useita eri käsitesuhdetyppejä, esimerkiksi sekä hierarkkisia että funktiosuhteita

Katkoviivat

- kuvaavat käsitesuhteita, jotka ovat käsitteen ymmärtämisen kannalta tärkeitä mutta määrittelyn kannalta epäolennaisia
- suhteet eivät käy ilmi määritelmästä.

ORDLISTANS UPPLÄGGNING OCH BETECKNINGAR

ORDLISTANS UPPSTÄLLNING OCH SÖKNING AV TERMER

Ordlistan är systematiskt uppställd, innehållet är indelat i **ämnesvisa** kapitel och inom kapitlet har relaterade begrepp placerats nära varandra.

Alfabetiska register på alla ordlistans språk finns i slutet av ordlistan. I registren ingår rekommenderade och icke-rekommenderade termer samt vissa övriga söktermer som ligger nära ifrågavarande begrepp. De här övriga söktermerna hänvisar till huvudtermen och dess nummer. Begreppen är numrerade både i ordlistan och i diagrammen.

Informationen för digitalbox som ett exempel på hur informationen ser ut i ordlistan:

30	- begreppets nummer
digisovitin; digiboksi	- finska termer, den mest rekommenderade först
mieluummin kuin:	- mieluummin kuin = termer som inte rekommenderas p.g.a. att de till exempel är lån från främmande språk
ei: sovitin; digiboksi; digipäätte; digitaalivastaanotin; digivastaanotin (2)	- ei = avrådda finska termer som betyder något annat än den rekommenderade termen eller som är språkligt fel - (2) = homonym; numret i parentes efter termen innebär att ordlistan innehåller flera termer med samma lydelse men olika betydelser
sv digitalbox; digital-tv-box	- sv = svensk ekvivalent och eventuella icke-rekommenderade ekvivalenter - /FI/ = finlandssvenska - /SE/ = sverigesvenska - n = neutrum (svenska ett-ord) - hellre än = termen rekommenderas inte p.g.a. att den till exempel är lån från främmande språk - inte = ekvivalenten betyder något annat än den finska termen eller den är språkligt fel
en digital set-top box; digital STB; digital TV receiver; digibox /GB/	- en = engelsk ekvivalent och eventuella icke-rekommenderade ekvivalenter - rather than = termen rekommenderas inte p.g.a. att den till exempel är lån från främmande språk - not = ekvivalenten betyder något annat än den finska termen eller den är språkligt fel - /GB/ = brittisk engelska
<i>vastaanotin</i> , joka muuntaa <i>digitaalisen</i> signaalin analogiseen televisioon tai näyttöön sopivaksi, jolloin näistä voi seurata digitaalisia lähetyksiä	- definition (liten begynnelsebokstav, saknar punkt) - kursivering = hänvisar till begrepp definierat i denna ordlista; i den elektroniska versionen fungerar kursiverade termer som länkar till begreppen
Digitaalisessa vastaanotossa esimerkiksi analoginen televisio toimii näyttönä, digisovitin vastaanottimena. Digisovitin liitetään analogiseen televisioon tai näyttöön useimmiten <i>scart-liittimen</i> avulla. Ks. myös <i>yhdistelmäsovitin</i> .	- kompletterande anmärkningar - tilläggsuppgifter om begreppet, exempel, uppgifter om termbruk etc. - indraget - skrivits ut som normala meningar - kursivering = hänvisar till begrepp definierat på annat ställe i ordlistan; i den elektroniska versionen fungerar kursiverade termer som länkar till begreppen
<i>mottagare</i> som konverterar den <i>digitala</i> signalen så att den passar för den analoga televisionen eller bildskärmen, så att det är möjligt att använda dessa för att följa på digitala sändningar	- svensk översättning av definitionen

<p>När signaler tas emot digitalt, fungerar den analoga televisionen till exempel som bildskärm, digitalboxen som mottagare.</p> <p>Digitalboxen ansluts oftast till den analoga televisionen eller bildskärmen med ett <i>scartuttag</i>.</p> <p>Se även <i>kombinerad digitalbox</i>.</p>	- svensk översättning av anmärkningen
<p><i>receiver</i> that converts a <i>digital</i> signal into a form suitable for analogue television or display so that these can be used to tune in to digital transmissions</p>	- engelsk översättning av definitionen
<p>For example, an analogue television acts as the display and the digital set-top box as the receiver in digital reception.</p> <p>The digital set-top box is most often connected to the analogue television or display with a <i>scart connector</i>.</p> <p>See also <i>combo set-top box</i>.</p>	- engelsk översättning av anmärkningen

Vid vissa termer eller ekvivalenter har också följande symboler använts:

- * termförslag
- < ekvivalenten hänvisar till ett vidare begrepp än det definierade begreppet i ett likartat begreppssystem
- > ekvivalenten hänvisar till ett snävare begrepp än det definierade begreppet i ett likartat begreppssystem

OM TOLKNING AV DIAGRAM

Begreppsdiagrammen (på finska) och ordlistans textdel är uttrycksmedel som är avsedda att stödja varandra. Begreppsdiagrammen åskådliggör relationer mellan begreppen och gör det lättare för läsaren att överblicka helheter. Diagrammen illustrerar inte några bestämda fall, händelser eller system, och de bör inte blandas ihop med till exempel organisationsscheman.

Nedan förklaras begreppsrelationer som förekommer i ordlistan och deras standardiserade beteckningssätt:

Begrepp

- i ett diagram anges varje begrepp med ett löpande nummer, en rekommendation och en definition. Exempel:

84 valinnainen tekstitys

tekstitys, joka lähetetään erillään kuvasta ja äänestä, mikä mahdollistaa tekstityskielen valinnan tai tekstityksen pois jättämisen

- numret hänvisar till begreppets ordningsnummer i ordlistan
- i diagrammen finns också hjälpstermer som inte är i fetstil och som underlättar tolkningen av diagrammen, men som inte har definierats i ordlistan
- diagrammen innehåller inte synonymer eller anmärkningar (anges i ordlistans textdel)

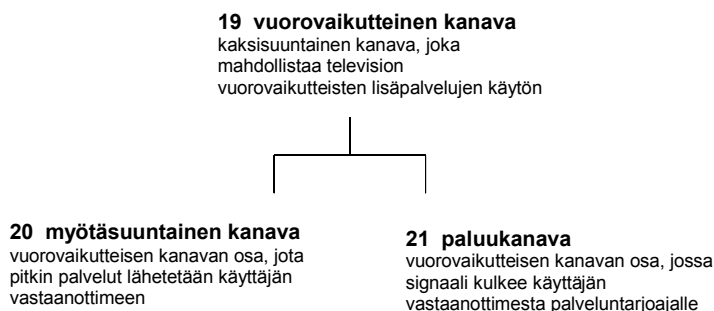
Generisk relation (träddiagram)

- råder mellan vidare överordnat begrepp (t.ex. *valbar undertext*, *valinnainen tekstitys*) och snävare underordnat begrepp (*DVB-undertext*, *DVB-tekstitys* och *EBU-undertext*, *EBU-tekstitys* osv.)
- det underordnade begreppet har alla det överordnade begreppets kännetecken samt minst ett kännetecken utöver dessa, men referenterna för det underordnade begreppet är färre till antalet än för det överordnade begreppet
- det underordnade begreppet kan beskrivas som ett specialfall av det överordnade begreppet
- exempel:

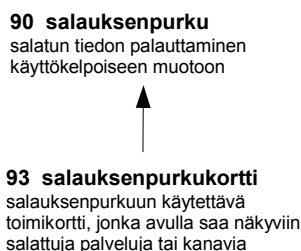
Partitiv relation (kamdiagram)

- de underordnade begreppen utgör delar av det överordnade begreppets helhet
- det överordnade begreppets kännetecken återfinns ej i det underordnade begreppet såsom fallet är i den generiska relationen
- dubbelt streck: i helheten ingår vanligtvis flera delar av detta slag
- exempelvis består *interaktiv kanava* (*vuorovaikutteinen kanava*) bl.a. av *nedströms* (*myötäsuuntainen kanava*) och *returkanal* (*paluukanava*)
- exempel:

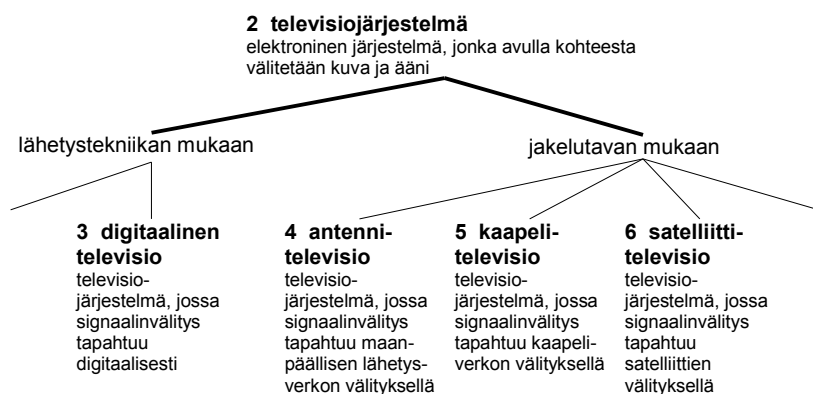
Associativ relation (pilar)

- ett stort antal begreppsrelationer som inte klassificeras som generisk eller partitiv relation
- t.ex. relationer som beskriver tid, plats, funktion, medier samt ursprung och uppkomst
- relationstypen framgår ofta ur definitionens språkliga form
- t.ex. relationen mellan *dekryptering (salauksenpurku)* och *programkort (salauksenpurkukortti)*; programkortet används för dekryptering

Flerdimensionellt begreppssystem

- flerdimensionalitet = streck i fetstil
- indelningskriteriet anges nedanför dimensionsstrecket
- det överordnade begreppet indelas enligt olika kriterier i olika grupper av underordnade begrepp
- underordnade begrepp i en och samma dimension (begreppen under ett och samma fetstilta streck), dvs. underordnade begrepp med ett och samma indelningskriterium utesluter alltid varandra
- underordnade begrepp i skilda dimensioner kan kombineras till nya begrepp
- exempelvis kan *digital television (digitaalinen televisio)* och *marksänd television (antennitelevisio)* som anges i olika dimensioner kombineras, en marksänd television kan alltså vara en digital television

Heterogent begreppssystem

- det finns flera typer av begreppsrelationer i samma system, t.ex. både generiska och associativa relationer

Streckade linjer

- markerar de begreppsrelationer som är väsentliga för att man ska förstå begreppet men mindre väsentliga för definiering av begreppen
- relationerna framgår inte av definitionerna.

STRUCTURE AND LAYOUT OF THE VOCABULARY

GROUPING OF THE VOCABULARY AND SEARCHING FOR TERMS

The vocabulary has been grouped **thematically** into chapters, and the aim has been to place related concepts in each chapter close to each other.

At the end of the vocabulary, there is an **alphabetic index** in Finnish, Swedish, and English. In addition to the preferred and deprecated terms, the indexes also include other terms closely related to the concept in question. These other terms have been provided with a reference to the preferred term and its number. The concepts have been numbered in both the vocabulary and the diagrams.

The entry describing a set-top box is cited below as an example with explanations:

30	- consecutive entry number
digisovitin; digiboksi	- Finnish terms; the most preferred term is given first
mieluummin kuin:	- mieluummin kuin = any terms that are not preferred, for example because of their foreign origin
ei: sovitin; digiboksi; digipääte; digitaalivastaanotin; digivastaanotin (2)	- ei = deprecated Finnish terms that do not have the same meaning as the preferred term or that are linguistically erroneous - (2) = homonym; the number in brackets after the term indicates that the vocabulary contains several terms that have identical spellings but different meanings
sv digitalbox; digital-tv-box	- sv = Swedish equivalents and any deprecated equivalents - /FI/ = Swedish spoken in Finland - /SE/ = Swedish spoken in Sweden - n = neuter (ett-gender in Swedish) - hellre än = the term is not preferred, for example because of its foreign origin - inte = the equivalent does not have the same meaning as the Finnish term or is linguistically erroneous
en digital set-top box; digital STB; digital TV receiver; digibox /GB/	- en = English equivalents and any deprecated equivalents - rather than = the term is not preferred, for example because of its foreign origin - not = the equivalent does not have the same meaning as the Finnish term or is linguistically erroneous - /GB/ = British English
<i>vastaanotin, joka muuntaa digitaalisen signaalin analogiseen televisioon tai näyttöön sopivaksi, jolloin näistä voi seurata digitaalisia lähetyksiä</i>	- definition (begins with a lower-case letter, no full stop) - italics = refer to a concept defined elsewhere in this vocabulary; in the electronic version, italics serve as a link to the concept in question
Digitaalisessa vastaanotossa esimerkiksi analoginen televisio toimii näyttönä, digisovitin vastaanottimena. Digisovitin liitetään analogiseen televisioon tai näyttöön useimmiten <i>scart-liittimen</i> avulla. Ks. myös <i>yhdistelmäsovitin</i> .	- notes supplementing the definition - further information on the concept, examples, information on the use of the terms, etc. - indented - written as normal sentences - italics = refer to a concept defined elsewhere in this vocabulary; in the electronic version, italics serve as a link to the concept in question
<i>mottagare som konverterar den digitala signalen så att den passar för den analoga televisionen eller bildskärmen, så att det är möjligt att använda dessa för att följa på digitala sändningar</i>	- translation of the definition in Swedish

<p>När signaler tas emot digitalt, fungerar den analoga televisionen till exempel som bildskärm, digitalboxen som mottagare.</p> <p>Digitalboxen ansluts oftast till den analoga televisionen eller bildskärmen med ett <i>scartuttag</i>.</p> <p>Se även <i>kombinerad digitalbox</i>.</p>	- translation of the note in Swedish
<p><i>receiver</i> that converts a <i>digital</i> signal into a form suitable for analogue television or display so that these can be used to tune in to digital transmissions</p>	- translation of the definition in English
<p>For example, an analogue television acts as the display and the digital set-top box as the receiver in digital reception.</p> <p>The digital set-top box is most often connected to the analogue television or display with a <i>scart connector</i>.</p> <p>See also <i>combo set-top box</i>.</p>	- translation of the note in English

The following symbols have also been used in certain cases with terms and foreign-language equivalents:

- * proposed term
- < foreign-language equivalent refers to a broader concept than the defined concept in a similar concept system
- > foreign-language equivalent refers to a narrower concept than the defined concept in a similar concept system

INTERPRETING DIAGRAMS

The concept diagrams (in Finnish) and the vocabulary are intended as presentation formats supporting each other. The diagrams illustrate the relationships between concepts and help the reader to understand entities. They do not portray any individual situation, event, or system, and they should not be confused with, for example, organisation charts.

The concept relations appearing in this vocabulary and their established notations are described in the following:

Concept

- each concept is represented in the diagram by a consecutive number, a preferred term, and a definition, for example as follows:

84 valinnainen tekstitys

tekstitys, joka lähetetään erillään
kuvasta ja äänestä, mikä mahdollistaa
tekstityskielen valinnan tai tekstityksen
pois jättämisen

- the number is the concept's consecutive number in the vocabulary
- the diagrams also include auxiliary terms, which are not printed in boldface; they facilitate the interpretation of the diagrams but are not defined in the vocabulary
- the diagrams do not include any synonyms or notes (given in the vocabulary)

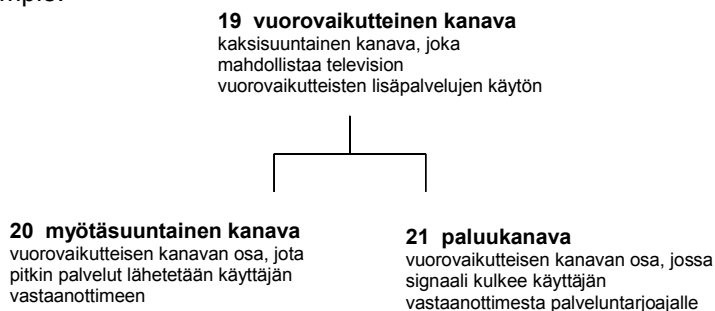
Generic relation (tree diagram)

- between a broader superordinate concept (*optional subtitling, valinnainen tekstitys*) and a narrower subordinate concept (*DVB subtitling, DVB-tekstitys, and EBU subtitling, EBU-tekstitys, etc.*)
- the subordinate concept has all the characteristics of the superordinate concept and at least one additional characteristic, and it covers a smaller set of objects than the superordinate concept
- a subordinate concept can be regarded as a special case of the superordinate concept
- for example:

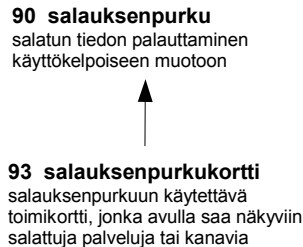
Partitive relation (rake diagram)

- subordinate concepts relate to parts of the whole to which the superordinate concept relates
- the subordinate concept does not have the characteristics of the superordinate concept as in a generic concept system
- double line: several such parts are typically needed to form a whole
- interactive channel (vuorovaikutteinen kanava)*, for example, consists of a *forward path channel (myötäsuuntainen kanava)* and a *return channel (paluukanava)*
- for example:

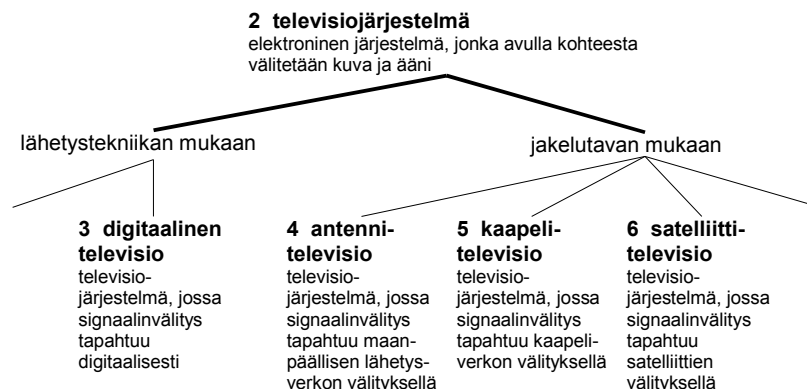
Associative relation (arrows)

- a wide range of concept relations that cannot be classified as generic or partitive
- for example, relations based on time, location, function, tool, or origin
- the type usually appears from the linguistic form of the definition
- for example, the relation between *decryption* (*salauksenpurku*) and *conditional access card* (*salauksenpurkukortti*); a conditional access card is used for decryption:

Multidimensional concept system

- multidimensionality = bold lines
- the basis for dividing the concepts into different dimensions is indicated below the dimension line
- the superordinate concept leads to different selections of subordinate concepts when different bases for division are used
- subordinate concepts that belong to a single dimension (those indicated below a single bold line), i.e. those with the same basis for division, are always mutually exclusive
- subordinate concepts from several different dimensions can be combined to form new concepts
- *digital television* (*digitaalinen televisio*) and *terrestrial television* (*antennitelevisio*), for example, are in different dimensions but can be combined; in other words, terrestrial television can be digital television

Mixed concept system

- the same concept system includes several different types of concept relations, e.g. both generic and associative relations.

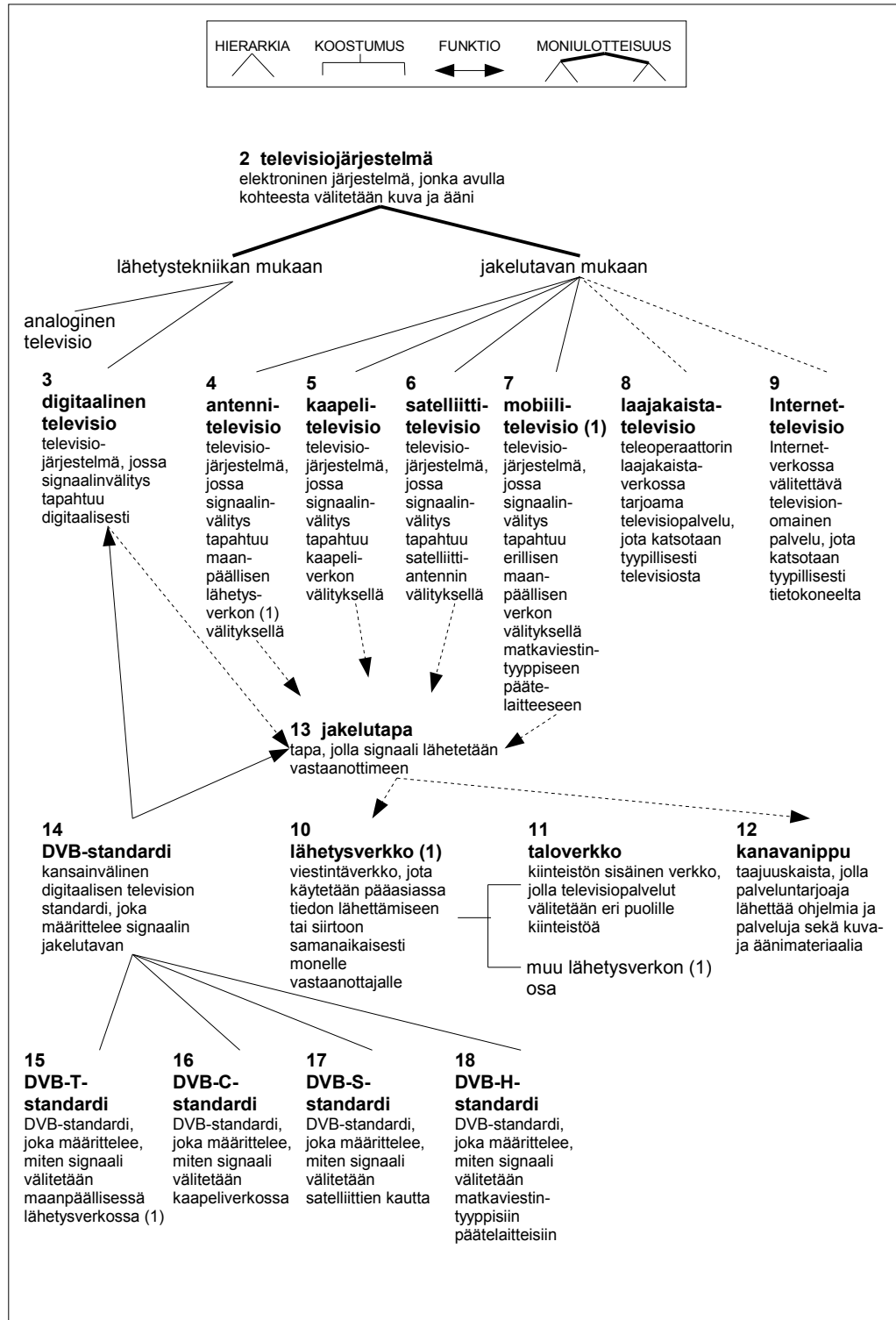
Dashed lines

- illustrate concept relations that are important for understanding the concept but irrelevant for defining it
- the relations do not appear from the definitions.

1 Digitaaliset televisiojärjestelmät ja -verkot

Digitala televisioner och nät

Digital television systems and networks

Käsitekaavio 1. Televisiojärjestelmät, verkot ja jakelutavat.

1

digitaalinen; numeerinen

sv digital

en digital

Digitaalinen teknologia tarkoittaa teknologiaa, joka tuottaa, varastoi ja prosessoi tietoa kahden eri tilan perusteella: positiivinen ja ei-positiivinen. Positiivista tilaa kuvataan numerolla 1 ja ei-positiivista tilaa numerolla 0. Digitaalisella teknologialla siirretty tai varastoitu tieto kuvataan siis ykkösten ja nollien jonona. Digitaalisen vastakohta on analoginen.

Med digital teknologi avses teknologi som producerar, lagrar och bearbetar data enligt två olika tillstånd: positivt och icke-positivt. Det positiva tillståndet betecknas med siffran 1 och det icke-positiva tillståndet med siffran 0. Data som har överförts eller lagrats med digital teknologi betecknas således som en sekvens av ettor och nollor. Motsatsen till digital är analog.

Digital technology refers to the technology that produces, stores, and processes information on the basis of two states: positive and non-positive. The positive state is represented by the digit 1 and the non-positive state by the digit 0. Therefore, information that is transferred or stored with digital technology is represented as a string of ones and zeros. The opposite of digital is analogue.

2

televisiojärjestelmä

sv television

en television

elektroninen järjestelmä, jonka avulla kohteesta välitetään kuva ja ääni

Kuvan ja äänen välityksestä puhutaan myös signaalin välityksenä.

Lähetystekniikan mukaan televisiojärjestelmät voidaan jakaa *digitaalisiin* ja analogisiin televisiojärjestelmiin. *Jakelutavan* mukaan televisiojärjestelmät voidaan jakaa *antenni-*, *kaapeli-*, *satelliitti-*, *laajakaista-*, *Internet-* ja *mobiilitelevisioon* (1).

Televisiojärjestelmä koostuu televisio-ohjelmien ja muiden *palvelujen* tuotantojärjestelmistä, *lähety verkoista* (1), kiinteistöjen *taloverkoista* ja *vastaanottimista*.

elektroniskt system med vilket bild och ljud överförs från objektet

Förutom överföring av bild och ljud talar man också om överföring av signaler.

Enligt distributionsteknik kan televisionerna indelas i *digitala* och analoga televisioner. Enligt *distributionsform* kan televisionerna indelas i *marksänd television*, *kabel-*, *satellit-*, *bredbands-*, *Internet-* och *mobiltelevision* (1).

Televisionen består av produktionssystem för televisionsprogram och andra *tjänster*, *distributionsnät*, *fastighetsnät* och *mottagare*.

electronic system by means of which the picture and sound of an object are transferred

The transfer of picture and sound is also referred to as signal transfer.

According to transmission technology, television can be divided into *digital* and analogue television. According to the *means of distribution*, television can be divided into *terrestrial television*, *cable television*, *satellite television*, *broadband television*, *Internet television*, and *mobile television* (1).

A television consists of the production systems of television programmes and other *services*, *distribution networks* (1), *spur networks* within premises, and *receivers*.

3

digitaalinen televisio; digitelevisio; digi-tv

ei: DTV

sv digital television; digital-tv

en digital television; digital TV; DTV

televisiojärjestelmä, jossa signaalinvälitys tapahtuu digitaalisestiSuomessa käytetään digitaalisessa televisiossa *DVB-standardia* (digital video broadcasting).

Termiä digitaalinen televisio käytetään usein virallisissa yhteyksissä, termejä digitelevisio ja digi-tv arkisemmassa kielenkäytössä.

television där signalerna överförs digitaltI Finland används *DVB-standarden* (digital video broadcasting) för digital television.

Den finska termen "digitaalinen televisio" används ofta i formella sammanhang, medan termerna "digitelevisio" och "digi-tv" används i vardagligare språkbruk.

television in which signals are transferred digitallyIn Finland, digital television uses the *digital video broadcasting*.

The Finnish term "digitaalinen televisio" is often used in formal situations, whereas the terms "digitelevisio" and "digi-tv" are for everyday use.

4

*** antennitelevision**

sv marksänd television; marksänd-tv; markbunden television; markbunden-tv; terrester television; terrester-tv

en terrestrial television; terrestrial TV

televisiojärjestelmä, jossa signaalinvälitys tapahtuu maanpäällisen *lähetysverkon (1)* välityksellä

Antennitelevisionlähetykset otetaan vastaan antennin kautta.

Ks. myös *DVB-T-standardi*.*television* där signalerna överförs via ett marksänt *distributionsnät*

Marksända televisionssändningar tas emot via en antenn.

Se även *DVB-T-standard*.*television* in which signals are transferred through a terrestrial *distribution network (1)*

Terrestrial television transmissions are received via an antenna.

See also *digital video broadcasting terrestrial*.

5

kaapelitelevision; KTV

sv kabeltelevision; kabel-tv; CATV

en cable television; cable TV; CATV

televisiojärjestelmä, jossa signaalinvälitys tapahtuu kaapeliverkon välitykselläKs. myös *DVB-C-standardi*.*television* där signalerna överförs via ett kabelnätSe även *DVB-C-standard*.*television* in which signals are transferred through a cable networkSee also *digital video broadcasting cable*.

6

satelliittitelevisio

sv satellittelevisjon; satellit-tv

en satellite television; satellite TV; STV

televisiojärjestelmä, jossa signaalinvälitys tapahtuu satelliittiantennin välityksellä

Ks. myös *DVB-S-standardi*.

television där signalerna överförs via en satellitantenn

Se även *DVB-S-standard*.

television in which signals are transferred via a satellite antenna

See also *digital video broadcasting satellite*.

7

mobiilitelevisio (1); mobiili-tv (1)

sv mobiltelevision (1); mobil-tv (1)

en mobile television (1); mobile TV (1)

televisiojärjestelmä, jossa signaalinvälitys tapahtuu erillisen maanpäällisen verkon välityksellä matkaviestintyyppiseen päätelaitteeseen

Ks. myös *DVB-H-standardi* ja *mobiilitelevisio (2)*.

television där signalerna överförs via ett separat marksant nät till en mobilliknande terminal

Se även *DVB-H-standard* och *mobiltelevision (2)*.

television in which signals are transferred through a dedicated terrestrial network to a mobile-type terminal device

See also *digital video broadcasting handheld* and *mobile television (2)*.

8

laajakaistatelevisio; laajakaista-tv; IP-televisio; IPTV

sv bredbandstelevision; bredbands-tv; IPTV

en broadband television; broadband TV; IPTV

teleoperaattorin laajakaistaverkossa tarjoama televisiopalvelu, jota katsotaan tyypillisesti televisiosta

Lähetysten vastaanottoon tarvitaan televisioniin liitettävä *IPTV-vastaanotin*.

Laajakaistatelevisio on eri asia kuin *Internet-televisio*.

Lyhenne IP tulee englannin kielen sanoista "Internet Protocol".

televisionstjänst som en teleoperatör erbjuder i ett bredbandsnät och som vanligen ses på televisionen

Mottagningen av sändningar förutsätter en *IPTV-mottagare* som ansluts till televisionen.

Bredbandstelevision betyder inte samma sak som *Internettelevision*.

Förkortningen IP står för de engelska orden "Internet Protocol".

television service provided by a telecommunications company in a broadband network and typically watched on a television set

To receive the transmissions, an *IPTV receiver* connected to the television set is needed.

Broadband television is not the same as *Internet television*.

IP stands for "Internet Protocol".

9

Internet-televisio; Internet-tv; nettitelevisio; netti-tv

sv Internettelevision; Internet-tv

en Internet television; Internet TV; net TV

Internet-verkossa välitettävä televisionomainen palvelu, jota katsotaan tyypillisesti tietokoneelta

Internet-televisio on eri asia kuin *laajakaistatelevisio* (IPTV).

televisionliknande tjänst som förmedlas på Internetnätet och vanligen ses på datorn

Internettelevision betyder inte samma sak som *bredbandstelevision* (IPTV).

television-like service distributed over the Internet and typically watched on a computer

Internet television is not the same as *broadband television* (IPTV).

10

lähetysverkko (1); jakeluverkkosv distributionsnät *n*

en distribution network (1)

viestintäverkko, jota käytetään pääasiassa tiedon lähettämiseen tai siirtoon samanaikaisesti monelle vastaanottajalle

Televisio-ohjelmat lähetetään pääasiassa kolmella tavalla: maanpäällisen verkon, kaapeliverkon tai satelliittien välityksellä.

Televisio-ohjelmat lähetetään Suomessa yksinomaan *digitaalisessa* lähetysverkossa 31.8.2007 alkaen, kun analoginen maanpäällinen lähetysverkko suljetaan.

kommunikationsnät som huvudsakligen används för att skicka eller överföra data till flera mottagare samtidigt

Tv-program sänds huvudsakligen på tre sätt: via ett marksänt nät, via ett kabelnät eller över satellit.

I Finland sänds tv-program enbart via det *digitala* distributionsnätet från och med den 31 augusti 2007 då det analoga marksända distributionsnätet stängs.

communications network that is mainly used for sending or transferring information simultaneously to many recipients

Television programmes are mostly transmitted in three ways: using a terrestrial network, a cable network, or satellites.

In Finland, television programmes will be transmitted exclusively in the *digital* distribution network as of 31 August 2007, when the analogue terrestrial distribution network will be closed.

11

taloverkko; jakoverkko

ei: kiinteistöverkko; sisäverkko

sv fastighetsnät *n*; fördelningsnät *n*

en spur network; house network; < distribution network (2)

kiinteistön sisäinen verkko, jolla televisiopalvelut välitetään eri puolille kiinteistöä

en fastighets interna nät, med vilket televisionstjänster förmedlas till olika håll i fastigheten

network within a building, by means of which television services are carried to different parts of the building

12

kanavanippu; multipleksi

mieluummin kuin: MUX

ei: lähetysverkko (2)

sv kanalknippe *n* /FI/

hellre än: mux

inte: multiplex

en multiplex; MUX

taajuuskaista, jolla palveluntarjoaja lähettää ohjelmia ja palveluja sekä kuva- ja äänimateriaalia

Analogisessa televisiossa kuva ja ääni välitetään analogisena signaalina, jolloin yksi taajuuskaista on varattu yhdelle televisiokanavalle. *Digitaaliset* televisio- ja radio-ohjelmat ja niihin liittyvä oheistieto pakataan kanavanippuihin. Pakkaamisen avulla tietoa mahtuu taajuuskaistalle enemmän. Yksi kanavanippu lähetetään yhden analogisen televisiokanavan vaatimassa tilassa, ja se voi sisältää useita televisio- ja radiokanavia.

frekvensband på vilket en tjänsteleverantör sänder program och tjänster samt bild- och ljudmaterial

I den analoga televisionen överförs bild och ljud som en analog signal, så att ett frekvensband är reserverat för en televisionskanal. *Digitala* televisions- och radioprogram och tilläggsinformation som anknyter till dem komprimeras i kanalknippen. Med komprimering rymmer frekvensbandet mera data. Sändningen av ett kanalknippe tar upp lika mycket utrymme som en analog televisionskanal, och ett kanalknippe kan innehålla flera televisions- och radiokanaler.

frequency band in which the service provider transmits programmes and services as well as video and audio material

In analogue television, video and audio are transferred as an analogue signal, in which case one frequency band is reserved for one television channel. *Digital* television and radio programmes, as well as the related additional information, are packed into multiplexes. With packing, a frequency band can carry more information. One multiplex is sent in the space required by one analogue television channel and may include several television and radio channels.

2 Digitaaliset jakelutavat ja -kanavat

Digitala distributionsformer och -kanaler

Digital means of distribution and distribution channels

13

jakelutapa; jakelutie

sv distributionsform

en means of distribution; distribution platform; tier of distribution; distribution tier; platform

tapa, jolla signaali lähetetään *vastaanottimeen*sättet på vilket en signal sänds till en *mottagare*method used to transmit a signal to a *receiver*

14

DVB-standardi; DVB

sv DVB-standard

en digital video broadcasting; DVB

kansainvälinen *digitaalisen television* standardi, joka määrittelee signaalin *jakelutavan*

Suomessa käytetään DVB-standardia.

Digitaalisen television jakelustandardeja on neljää tyyppiä: *DVB-T*-, *DVB-C*-, *DVB-S*- ja *DVB-H-standardi*.internationell standard för *digital television* som definierar *distributionsformen* för signalen

I Finland används DVB-standarden.

Det finns fyra typer av distributionsstandarder för digital television: *DVB-T*-, *DVB-C*-, *DVB-S*- och *DVB-H-standarden*.international standard for *digital television*, determining the *means of distribution* of the signal

In Finland, the digital video broadcasting is used.

There are four types of distribution standards for digital television: *digital video broadcasting terrestrial*, *digital video broadcasting cable*, *digital video broadcasting satellite*, and *digital video broadcasting handheld*.

15

DVB-T-standardi; DVB-T; maanpäällisen jakelun standardi

sv DVB-T-standard; DVB-T

en digital video broadcasting terrestrial; DVB-T

DVB-standardi, joka määrittelee, miten signaali välitetään maanpäällisessä *lähetysverkossa* (1)

Termissä oleva T-kirjain tulee sanasta "terrestrial", joka tarkoittaa maanpäällistä.

DVB-standard som definierar hur en signal överförs via ett marksant *distributionsnät*

Bokstaven T i termen står för ordet "terrestrial", som betyder marksant.

digital video broadcasting that determines how the signal is transferred in the terrestrial *distribution network* (1)

16

DVB-C-standardi; DVB-C; kaapelijakelustandardi

sv DVB-C-standard; DVB-C

en digital video broadcasting cable; DVB-C

DVB-standardi, joka määrittelee, miten signaali välitetään kaapeliverkossa

Termissä oleva C-kirjain tulee sanasta "cable", kaapeli.

DVB-standard som definierar hur en signal överförs via ett kabelnät

Bokstaven C i termen står för ordet "cable", kabel.

digital video broadcasting that determines how the signal is transferred in the cable network

17

DVB-S-standardi; DVB-S; satelliittijakelustandardi

sv DVB-S-standard; DVB-S

en digital video broadcasting satellite; DVB-S

DVB-standardi, joka määrittelee, miten signaali välitetään satelliittien kautta

Termissä oleva S-kirjain tulee sanasta "satellite", satelliitti.

DVB-standard som definierar hur en signal överförs över satellit

Bokstaven S i termen står för ordet "satellite", satellit.

digital video broadcasting that determines how the signal is transferred via satellites

18

DVB-H-standardi; DVB-H; mobiilijakelustandardi

sv DVB-H-standard; DVB-H

en digital video broadcasting handheld; DVB-H

DVB-standardi, joka määrittelee, miten signaali välitetään matkaviestintyyppisiin päätelaitteisiin

Termissä oleva H-kirjain tulee sanasta "handheld", kädessäpidettävä.

DVB-standard som definierar hur en signal överförs till mobilliknande terminaler

Bokstaven H i termen står för ordet "handheld", handhållet.

digital video broadcasting that determines how the signal is transferred to mobile-type terminal devices

19

vuorovaikutteinen kanava; interaktiivinen kanava; vuorovaikutteinen yhteys; interaktiivinen yhteys

sv interaktiv kanal

en interactive channel

kaksisuuntainen kanava, joka mahdollistaa television *vuorovaikutteisten palvelujen* käytönVuorovaikutteinen kanava koostuu *myötäsuuntaisesta kanavasta* ja *paluukanavasta*.dubbelriktad kanal som möjliggör användningen av *interaktiva tjänster* på televisionenEn interaktiv kanal består av en *nedströms* och en *returkanal*.bidirectional channel that enables the use of *interactive services*An interactive channel consists of a *forward path channel* and a *return channel*.

20

myötäsuuntainen kanava; myötäsuuntainen yhteys

sv nedströms

en forward path channel; downstream

vuorovaikutteisen kanavan osa, jota pitkin signaali lähetetään käyttäjän *vastaanottimeen*del av en *interaktiv kanal* via vilken en signal sänds till användarens *mottagare*part of the *interactive channel* on which the signal is transmitted to the user's *receiver*

21

paluukanava; paluuyhteys

sv returkanal; uppströms

en return channel; upstream; back channel

vuorovaikutteisen kanavan osa, jossa signaali kulkee käyttäjän *vastaanottimesta* palveluntarjoajalle

Paluukanavan avulla voi käyttää *vuorovaikutteisia palveluja*, kuten osallistua äänestyksiin tai kilpailuihin.

Paluukanava toteutetaan esimerkiksi modeemin tai laajakaistayhteyden kautta.

del av en *interaktiv kanal* via vilken en signal går från användarens *mottagare* till tjänsteleverantören

Med en returkanal är det möjligt att använda *interaktiva tjänster*, t.ex. att delta i omröstningar eller tävlingar.

En returkanal genomförs till exempel via ett modem eller en bredbandsförbindelse.

part of the *interactive channel* on which the signal travels to the service provider from the user's *receiver*

The return channel makes it possible to use *interactive services*, such as casting votes or taking part in quizzes.

The return channel is implemented by means of, for example, a modem or a broadband connection.

22

salaamaton kanava

mieluummin kuin: ilmaiskanava

ei: vapaa kanava

sv fri kanal; fri-tv-kanal

en free-to-air channel; unencrypted channel

vapaasti vastaanotettava kanava

kanal som kan tas emot fritt

channel that can be received freely

23

salattu kanava

sv säker kanal; kodad kanal; låst kanal; krypterad kanal

en encrypted channel

kanava, jolla lähetettävä *palvelu* on salattu ja jonka käyttö edellyttää *salauksenpurkukorttia*

Suomessa kanavat salataan *Conax-salausjärjestelmällä*.

kanal via vilken en krypterad *tjänst* sänds och som bara kan användas med ett *programkort*

I Finland krypteras kanalerna med *Conax krypteringssystemet*.

channel on which the transmitted *service* is encrypted and whose use requires a *conditional access card*

In Finland, channels are encrypted with the *Conax encryption system*.

24

näkyvyysalue; peittoaluesv täckningsområde *n*; sebarhetsområde *n* /FI/

en coverage area

alue, jolla *digitaaliset* lähetykset ovat hyväksyttävän laatuina vastaanotettavissa, mahdollisia *katve-alueita* lukuun ottamatta

område inom vilket *digitala* sändningar kan tas emot i kvalitetsmässigt godtagbart skick, med undantag av eventuella *skuggområden*

area in which *digital* transmissions can be received with acceptable quality, excluding possible *shadow regions*

25

katvealuesv skuggområde *n*

en shadow region; shadow area; blind spot

not: skip region; dead region

näkyvyysalueen sisällä oleva alue, johon suoraan etenevät radioaallot eivät pääse riittävän voimakkaana ympäristössä olevien esteiden vuoksi

område inom *täckningsområdet* som radiovågor som utbreder sig rakt inte kan nå som tillräckligt starka på grund av hinder i miljön

area that is within a *coverage area* but that radio waves propagating in the line-of-sight manner cannot reach with adequate power due to obstacles in the environment

26

täytelähetin

sv slavsändare

en gapfiller

lähetyslaitteisto, jolla parannetaan *digitaalisten* lähetysten laatua varsinaisen lähetysalueen *katvealueilla* maanpäällisessä *lähetysverkossa* (1)

Vastaava termi analogisessa *televisiojärjestelmässä* on alilähetin.

sändningsanläggning som används för att förbättra kvaliteten på *digitala* sändningar inom det egentliga sändningsområdets *skuggområden* i det marksända *distributionsnätet*

På svenska används termen slavsändare också för analog *television*.

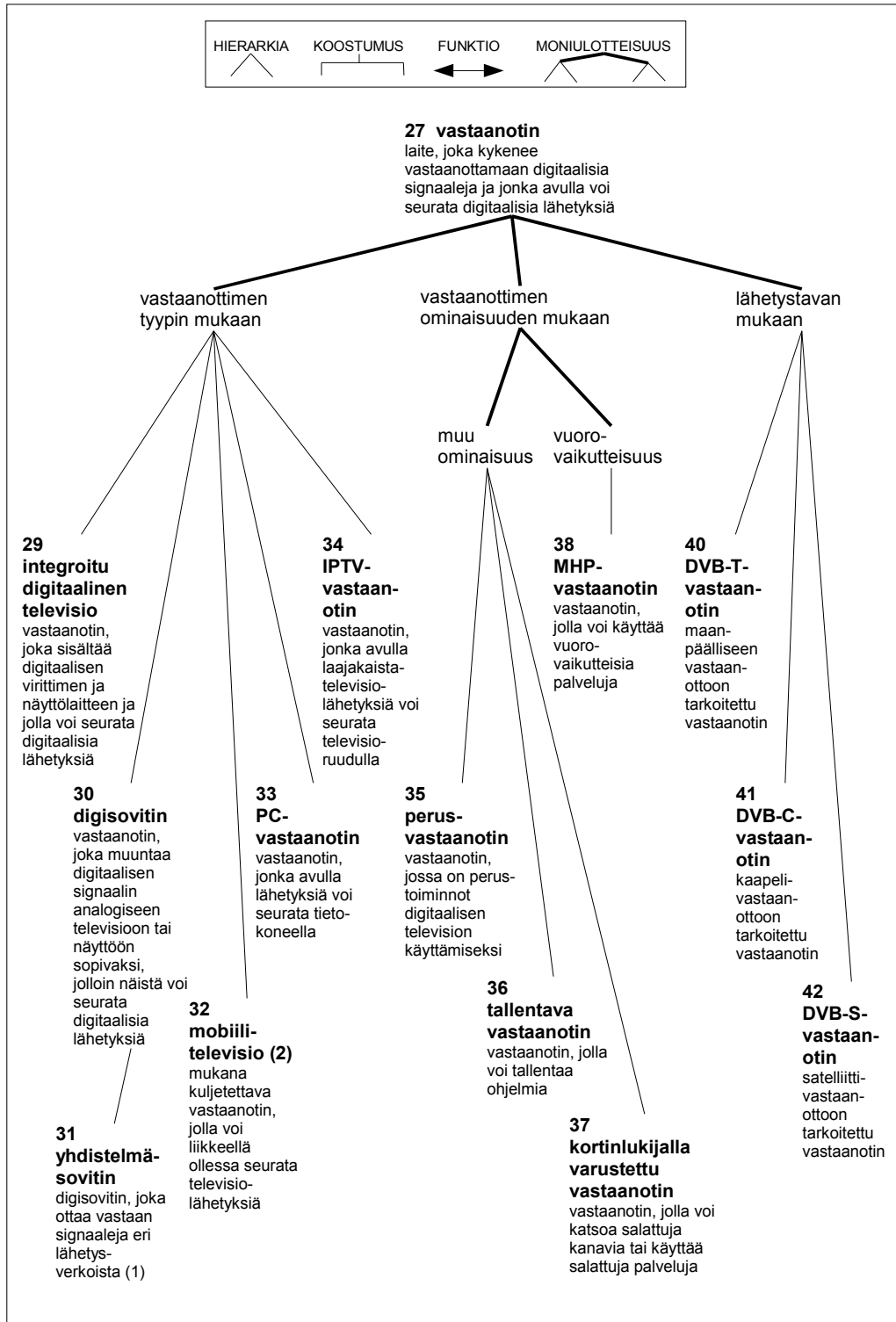
transmission equipment used to improve the quality of *digital* transmissions in the *shadow regions* of the actual target area in the terrestrial *distribution network* (1)

The corresponding term in the analogue *television* is subtransmitter.

3 Digitaaliset vastaanottimet ja liitännät

Digitala mottagare och anslutningar

Digital receivers, interfaces and connections

Käsitekaavio 2. Digitaaliset vastaanottimet.

27

vastaanotin; digitaalinen vastaanotin; digivastaanotin (1)

sv mottagare; digital mottagare

en receiver; digital receiver

laite, joka kykenee vastaanottamaan *digitaalisia* signaaleja ja jonka avulla voi seurata digitaalisia lähetys-
tyksiä

Vastaanottimia ovat esimerkiksi *integroitu digitaalinen televisio*, *digisovitin* ja *mobiilitelevisio* (2). Vastaanottimien ominaisuudet vaihtelevat; niissä voi olla esimerkiksi tallennusmahdollisuus tai niillä voi käyttää tietyin edellytyksin ns. salattuja palveluja. Vastaanottimien ominaisuuksia voidaan muuttaa myös päivittämällä (ks. *ohjelmistopäivitys*). Ks. myös *perusvastaanotin*, *tallentava vastaanotin*, *kortinlukijalla varustettu vastaanotin* ja *MHP-vastaanotin*.

Vastaanottimia on erilaisia signaalin lähetystavasta riippuen. Signaali voidaan jakaa maanpäällisen *lähetysverkon* (1) kautta (DVB-T), kaapelin (DVB-C) tai satelliitin (DVB-S) välityksellä, näiden yhdistelmällä (*yhdistelmäsovitin*), tai mm. DVB-H-verkon välityksellä. Lisäksi on olemassa erillisiä PC- ja IPTV-vastaanottoon tarkoitettuja vastaanottimia (ks. *PC-vastaanotin* ja *IPTV-vastaanotin*).

anläggning som kan ta emot *digitala* signaler och med vilken det är möjligt att följa med digitala sändningar

Exempel på mottagare är *integrerad digital-tv-mottagare*, *digitalbox* och *mobiltelevision* (2).

Mottagarna har olika egenskaper; de kan till exempel ha inspelningsmöjlighet eller de kan på vissa villkor ge tillträde till s.k. krypterade tjänster. Mottagarnas egenskaper kan också ändras genom att uppdatera dem (se *programuppdatering*). Se även *basemottagare*, *inspelande mottagare*, *mottagare med kortläsare* och *MHP-mottagare*.

Det finns olika mottagare beroende på signalens sändningssätt. Signalen kan distribueras via det marksända *distributionsnätet* (DVB-T), via kabel (DVB-C) eller över satellit (DVB-S), med en kombination av dessa (*kombinerad digitalbox*) eller bl.a. via DVB-H-nätet. Dessutom finns det skilda mottagare som är avsedda för PC- och IPTV-mottagning (se *PC-mottagare* och *IPTV-mottagare*).

device that is capable of receiving *digital* signals and that can be used to view or listen to digital transmissions

Such receivers include, for example, an *integrated digital television*, *digital set-top box*, and *mobile television* (2).

The features of the receivers vary: they may have a recording feature, or so-called encrypted services may be used on them on certain conditions. The features of the receivers can also be changed with updates (see *program update*). See also *basic receiver*, *personal video recorder*, *receiver with a card slot*, and *MHP receiver*.

There are different receivers depending on the signal transmission method. The signal can be distributed in a terrestrial *distribution network* (1) (DVB-T), by means of cable (DVB-C), satellite (DVB-S), or a combination of these (*combo set-top box*), or through the DVB-H network, for example. In addition, there are dedicated receivers for PC and IPTV reception (see *PCTV receiver*, *IPTV receiver*).

28

viritin

sv tuner

en tuner

vastaanottimen osa, jolla vastaanottotaajuus asetetaan vastaamaan haluttua **kanavanippua**

Vastaanottimessa voi olla useampi kuin yksi viritin. Viritin määrittelee sen, millä **jakelutavalla** lähetykset voidaan vastaanottaa. Jos vastaanottimessa on eri jakelutapojen viritimiä, sillä voi vastaanottaa lähetyksiä eri **lähetysverkoista (1)**, esimerkiksi sekä maanpäällisen lähetysverkon (1) että satelliittien kautta, vrt. **yhdistelmäsovitin**.

Mikäli **tallentavassa vastaanottimessa** on yksi viritin, voi sillä tallentaa vain sitä kanavanipun ohjelmaa, jota katsellaan tai kuunnellaan tallennuksen aikana. Mikäli viritimiä on kaksi, voi vastaanottimella tallentaa myös muuta kuin tallennushetkellä valittuna olevaa kanavanipun ohjelmaa. Tällaista viritintä kutsutaan kaksoisviritimeksi. Tallentamiseen liittyvät toiminnot ovat vastaanotinkohtaisia.

del av **mottagare** med vilken mottagningsfrekvensen ställs in så att den motsvarar önskat **kanalknippe**

En mottagare kan ha flera tuner. Tunern definierar **distributionsformen** för mottagning av sändningarna. Om mottagaren har tuner för olika distributionsformer kan den ta emot sändningar från olika **distributionsnät**, till exempel både via marksänt distributionsnät och via satellit, jfr **kombinerad digitalbox**.

Om en **inspelande mottagare** har en tuner, kan den användas för att spela in endast det program inom kanalknippet som man ser eller lyssnar på under inspelningen. Ifall det finns två tuner, kan mottagaren också användas för att spela in något annat program i kanalknippet än det som valts under inspelningen. Detta kallas dubbeltuner. De funktioner som hänför sig till inspelningen beror på mottagaren.

part of a **receiver** that is used to set the receiving frequency to match the desired **multiplex**

A receiver can have more than one tuner. The tuner determines the **means of distribution** for receiving the transmissions. If the receiver has tuners for different means of distribution, it can receive transmissions from different **distribution networks (1)**, for example from the terrestrial distribution network (1) and satellites (see also **combo set-top box**).

If the **personal video recorder** has one tuner, it can only record the programme of the multiplex that is watched or listened to during the recording. If there are two tuners, the receiver can also record a programme from a multiplex other than the one selected at the time of the recording. Such a tuner is referred to as a dual tuner. The features related to recording are specific to each receiver.

29

integroitu digitaalinen televisio; integroitu digitelevisio; integroitu digi-tv; integroitu televisio; integroitu tv

ei: iDTV

sv integrerad digital-tv-mottagare; IDTV

en integrated digital television; integrated DTV; iDTV

vastaanotin, joka sisältää digitaalisen **virittimen** ja näyttölaitteen ja jolla voi seurata **digitaalisia** lähetyksiä

Integroidun digitaalisen television lisäksi ei tarvita erillistä **digisovitinta**.

mottagare som innehåller en digital **tuner** och en bildskärm och med vilken det är möjligt att följa med **digitala** sändningar

Utöver den integrerade digital-tv-mottagaren behövs inte en skild **digitalbox**.

receiver that includes a digital **tuner** and a display, and that can be used to tune in to **digital** transmissions

If an integrated digital television is used, there is no need for a separate **digital set-top box**.

30

digisovitin; digiboksi

ei: sovitin; digiboxi; digipäätte; digitaalivastaanotin; digivastaanotin (2)

sv digitalbox; digital-tv-box

en digital set-top box; digital STB; digital TV receiver; digibox /GB/

vastaanotin, joka muuntaa *digitaalisen* signaalin analogiseen televisioon tai näyttöön sopivaksi, jolloin näistä voi seurata digitaalisia lähetyksiä

Digitaalisessa vastaanotossa esimerkiksi analoginen televisio toimii näyttönä, digisovitin vastaanottimena.

Digisovitin liitetään analogiseen televisioon tai näyttöön useimmiten *scart-liittimen* avulla.

Ks. myös *yhdistelmäsovitin*.

mottagare som konverterar den *digitala* signalen så att den passar för den analoga televisionen eller bildskärmen, så att det är möjligt att använda dessa för att följa med digitala sändningar

När signaler tas emot digitalt, fungerar den analoga televisionen till exempel som bildskärm, digitalboxen som mottagare.

Digitalboxen ansluts oftast till den analoga televisionen eller bildskärmen med ett *scartuttag*.

Se även *kombinerad digitalbox*.

receiver that converts a *digital* signal into a form suitable for analogue television or display so that these can be used to tune in to digital transmissions

For example, an analogue television acts as the display and the digital set-top box as the receiver in digital reception.

The digital set-top box is most often connected to the analogue television or display with a *scart connector*.

See also *combo set-top box*.

Kuva 1. Digisovitin.

31

yhdistelmäsovitin; yhdistelmäboksi

ei: combo-sovitin; combo-boksi

sv kombinerad digitalbox; combobox

en combo set-top box; combo STB; combo box

digisovitin, joka ottaa vastaan signaaleja eri *lähetyksverkkoista* (1)

Yhdistelmäsovitin voi ottaa vastaan signaaleja sekä maanpäällisen lähetyksverkon (1) että satelliittien kautta.

digitalbox som tar emot signaler från olika *distributionsnät*

Den kombinerade digitalboxen kan ta emot signaler både via ett marksant distributionsnät och över satellit.

digital set-top box that can receive signals from different *distribution networks* (1)

A combo set-top box can receive signals both from the terrestrial distribution network (1) and from satellites.

mobiilitelevisio (2); mobiili-tv (2); kännykkätelevisio; kännykkä-tv

sv mobiltelevision (2); mobil-tv (2); mobilmottagare

en mobile television (2); mobile TV (2); handheld receiver

mukana kuljetettava *vastaanotin*, jolla voi liikkeellä ollessa seurata televisiolähetyksiä

Mobiilitelevisio (2) voi olla esimerkiksi matkapuhelin, jossa on televisiolähetysten seuraamisen mahdollistava ominaisuus.

Suomessa mobiilitelevisiolähetyksiin käytetään DVB-H-verkkoa.

Mobiilitelevisio-termiä käytetään myös kolmannen sukupolven eli 3G-matkaviestinverkon kautta välitettävistä televisionomaisista palveluista.

Ks. myös *DVB-H-standardi* ja *mobiilitelevisio (1)*.

mottagare som man kan bära med sig och med vilken det är möjligt att följa med televisionssändningar

En mobiltelevision (2) kan till exempel vara en mobiltelefon med en egenskap som gör det möjligt att följa med tv-sändningar.

I Finland används DVB-H-nätet för mobiltelevisionssändningar.

Termen mobiltelevision används även för de televisionsluknande tjänster som förmedlas via tredje generationens nät, dvs. 3G-nätet.

Se även *DVB-H-standard* och *mobiltelevision (1)*.

receiver that can be carried and used to watch television broadcasts while on the move

A mobile television (2) can be, for example, a mobile phone that includes a feature enabling it to be used for watching television broadcasts.

In Finland, the DVB-H network is used for mobile television broadcasts.

The term mobile television is also used to refer to the television-like services provided in the third generation (3G) mobile network.

See also *digital video broadcasting handheld* and *mobile television (1)*.

Kuva 2. Mobiilitelevisio.

33

PC-vastaanotin; PC-sovitin; tietokonevastaanotin

sv PC-mottagare

en PCTV receiver

vastaanotin, jonka avulla lähetyksiä voi seurata tietokoneella

PC-vastaanottimen liitântätapa vaihtelee. On olemassa tietokoneeseen ulkoisesti, esimerkiksi USB-väylään liitettäviä malleja, ja sisäänasennettuja digi-tv-kortteja.

mottagare med vilken det är möjligt att följa med sändningar på datorn

PC-mottagarens anslutningssätt varierar. Det finns modeller som ansluts till datorn externt, till exempel via en USB-port, och inbyggda digital-tv-kort.

receiver that enables the use of a computer to tune in to transmissions

The method of connecting the PCTV receiver varies. There are models that are connected externally to the computer, for example its USB bus, and internal digital TV cards.

34

IPTV-vastaanotin

sv IPTV-mottagare

en IPTV receiver

vastaanotin, jonka avulla laajakaistatelevisiolähetyksiä voi seurata televisioruudulla

IPTV-vastaanottimella signaali vastaanotetaan laajakaistayhteyden kautta.

IP tulee englannin kielen sanoista "Internet Protocol".

Ks. myös *laajakaistatelevisio*.

mottagare med vilken det är möjligt att följa med bredbandstelevisionssändningar på tv-rutan

En IPTV-mottagare tar emot signalen via en bredbandsförbindelse.

IP står för de engelska orden "Internet Protocol".

Se även *bredbandstelevision*.

receiver that allows broadband television broadcasts to be viewed on a television screen

The IPTV receiver receives the signal over a broadband connection.

IP is short for "Internet Protocol".

See also *broadband television*.

35

perusvastaanotin

sv basmottagare

en basic receiver; zapper box

vastaanotin, jossa on perustoiminnot *digitaalisen television* käyttämiseksi

Perusvastaanottimella voi katsella *digitaalisia* televisio-ohjelmia ja kuunnella digitaalisia radio-ohjelmia.

Perusvastaanottimella viitataan yleensä *digisovittimeen*, jolloin voidaan puhua perussovittimesta tai perusboksista.

mottagare som har basfunktioner för användning av *digital television*

Med en basmottagare är det möjligt att se på *digitala* televisionsprogram och lyssna på digitala radioprogram.

Med en basmottagare syftas vanligen på en *digitalbox*.

receiver that has the basic features to use *digital television*

The basic receiver makes it possible to view *digital* television programmes and to listen to digital radio programmes.

Basic receiver usually refers to a *digital set-top box*.

36

tallentava vastaanotin

sv inspelande mottagare

en personal video recorder; PVR; digital video recorder; DVR

vastaanotin, jolla voi tallentaa ohjelmia

Tallentavassa vastaanottimessa on kiintolevy, joten esimerkiksi erillisiä videonauhoja ei tarvita. Mikäli tallentavassa vastaanottimessa on yksi *virtitin*, voi sillä tallentaa vain sitä ohjelmaa, jota seurataan tallennuksen aikana. Mikäli virtittimiä on kaksi, voi vastaanottimella tallentaa myös muuta kuin tallennushetkellä seurattavaa ohjelmaa.

Tallentavissa vastaanottimissa on myös taukotallennustoiminto, eli meneillään olevan televisio-ohjelman katselun voi keskeyttää halutuksi ajaksi ja jatkaa katselua keskeytyneestä kohdasta myöhemmin.

Tallentavista vastaanottimista käytetään myös lyhenteitä PVR ja DVR.

mottagare med vilken det är möjligt att spela in program

En inspelande mottagare har en hårdskiva, och därför behövs exempelvis inga videoband. Ifall den inspelande mottagaren har en *tuner*, kan den användas för att spela in endast det program som man följer med under inspelningen. Ifall det finns två tuner, kan mottagaren också användas för att spela in något annat program än det man följer med under inspelningen.

En inspelande mottagare möjliggör också *inspelning med tidsförskjutning*. Ett pågående tv-program kan avbrytas för en önskad period och man kan senare fortsätta att titta från det avbrutna stället.

Inspelande mottagare kallas också för PVR och DVR.

receiver that can record programmes

A personal video recorder has a hard disk, so video tapes, for example, are not needed. If the personal video recorder has one *tuner*, it can only record the programme that is being watched or listened during the recording. If it has two tuners, the personal video recorder can also record a programme other than the one being watched or listened to at the time of recording.

Personal video recorders additionally have a *timeshifting* feature, which means that the current television programme can be paused for the desired time period and later continued from that moment in time.

37

kortinlukijalla varustettu vastaanotin

sv mottagare med kortläsare

en receiver with a card slot

vastaanotin, jolla voi katsoa *salattuja kanavia* tai käyttää salattuja *palveluja*

Kortinlukijalla varustetulla vastaanottimella voidaan käyttää *salauksenpurkukorttia*, joka mahdollistaa salattujen lähetysten seuraamisen.

Myös *integroiduissa digitaalisissa televisioissa* voi olla *kortinlukija*.

mottagare med vilken det är möjligt att se på *säkra kanaler* eller använda krypterade *tjänster*

I en mottagare som är försedd med en kortläsare kan man använda ett *programkort* som gör det möjligt att följa med krypterade sändningar.

Även *integrerade digital-tv-mottagare* kan ha *kortläsare*.

receiver that can be used to view *encrypted channels* or to use encrypted *services*

In a receiver with a card slot, a *conditional access card* can be used to make it possible to tune in to encrypted transmissions.

Integrated digital televisions may also have a *card slot*.

38

MHP-vastaanotin

sv MHP-mottagare

en MHP receiver; MHP box

vastaanotin, jolla voi käyttää *vuorovaikutteisia palveluja*MHP-vastaanotin voi olla *digisovitin* tai *integroitu digitaalinen televisio*.Ks. myös *MHP-standardi*.*mottagare* med vilken det är möjligt att använda *interaktiva tjänster*En MHP-mottagare kan vara en *digitalbox* eller en *integrerad digital-tv-mottagare*.Se även *MHP-standard*.*receiver* that can be used for *interactive services*The MHP receiver can be a *digital set-top box* or an *integrated digital television*.See also *multimedia home platform*.

39

MHP-standardi; MHP; DVB-MHP

sv MHP-standard; MHP; DVB-MHP

en multimedia home platform; MHP; DVB-MHP

vastaanottimen vuorovaikutteiset palvelut mahdollistavan ohjelmointirajapinnan määrittelevä kansainvälinen standardiMyös Suomessa on käytössä MHP-standardi. MHP-merkintä *digisovittimessa* tai *integroidussa digitaalisessa televisiossa* tarkoittaa sitä, että laite soveltuu vuorovaikutteisten palveluiden ja joidenkin muiden lisäpalveluiden käyttöön.Ks. myös *paluukanava*.internationell standard som definierar det programmeringsgränssnitt som möjliggör *mottagares interaktiva tjänster*MHP-standarden används också i Finland. Beteckningen MHP i en *digitalbox* eller en *integrerad digital-tv-mottagare* innebär att anläggningen lämpar sig bra för användningen av interaktiva tjänster och några andra tillvalstjänster.Se även *returkanal*.international standard that defines the programming interface that enables the *interactive services* of a *receiver*The multimedia home platform is used also in Finland. An MHP marking on a *digital set-top box* or an *integrated digital television* receiver means that the device is suitable for the use of interactive services and some other supplementary services.See also *return channel*.

40

DVB-T-vastaanotin; antennivastaanotin; antenniboksi

sv DVB-T-mottagare; markmottagare

en DVB-T-receiver; terrestrial receiver; terrestrial set-top box; terrestrial STB

maanpäälliseen vastaanottoon tarkoitettu *vastaanotin*

T-kirjain tulee sanasta "terrestrial", joka tarkoittaa maanpäällistä.

mottagare avsedd för marksänd mottagning

Bokstaven T står för ordet "terrestrial", marksänt.

receiver that is intended for terrestrial reception

The letter T in the term DVB-T-receiver stands for "terrestrial".

41

DVB-C-vastaanotin; kaapelivastaanotin; kaapeliboksi

sv DVB-C-mottagare; kabelmottagare

en DVB-C receiver; cable receiver; cable set-top box; cable STB

kaapelivastaanottoon tarkoitettu *vastaanotin*

C-kirjain tulee sanasta "cable", joka tarkoittaa kaapelia.

mottagare avsedd för kabelmottagning

Bokstaven C står för ordet "cable", kabel.

receiver that is intended for cable reception

The letter C in the term DVB-C receiver stands for "cable".

42

DVB-S-vastaanotin; satelliittivastaanotin; satelliittiboksi

sv DVB-S-mottagare; satellitmottagare

en DVB-S receiver; satellite receiver; satellite set-top box; satellite STB

satelliittivastaanottoon tarkoitettu *vastaanotin*

S-kirjain tulee sanasta "satellite", joka tarkoittaa satelliittia.

mottagare avsedd för satellitmottagning

Bokstaven S står för ordet "satellite", satellit.

receiver that is intended for satellite reception

The letter S in the term DVB-S receiver stands for "satellite".

43

laajakuvatelevisio

mieluummin kuin: laajakulmatelevisio

sv bredbilds-tv

en wide screen television; wide screen TV; widescreen television; widescreen TV

televisio, jossa *kuvasuhde* on 16:9

Perinteisissä televisioissa kuvasuhde on 4:3.

television med *bildformatet* 16:9

I de traditionella televisionerna är bildformatet 4:3.

television receiver that has an *aspect ratio* of 16:9

Traditional television receivers have an aspect ratio of 4:3.

44

teräväpiirtotelevisio; teräväpiirto-tv; HDTV

sv högupplösningstelevision; högupplösnings-tv; HDTV

en high-definition television; high-definition TV; HDTV

television, jossa televisiolähetysten kuvan tarkkuus on huomattavasti parempi kuin perinteisissä televisiovastaanottimissa

Teräväpiirtotelevision kuvan tarkkuus eli resoluutio on noin kaksi kertaa tarkempi sekä pysty- että vaakatasossa perinteisiin televisioihin verrattuna.

Jotta teräväpiirtotelevision kuvan laatu olisi parempi, myös ohjelman tuotannon ja lähetyksen pitää olla toteutettu teräväpiirtotekniikalla. Teräväpiirtolähetysten vastaanotto edellyttää HDTV-viritintä.

Lyhenne HDTV tulee englannin kielen sanoista "high-definition television".

Ks. myös [HD-valmius](#).

television där sändningarna har en avsevärt bättre bildupplösning än traditionella televisionsmottagare

I en högupplösningstelevision är upplösningen ungefär dubbelt så skarp både vertikalt och horisontalt som i vanliga televisioner.

För att bildkvaliteten i en högupplösningstelevision skall vara bättre, måste programproduktionen och -sändningen också förverkligas med högupplösningsteknik. Mottagning av högupplösningssändningar förutsätter en HDTV-tuner.

HDTV är en förkortning av engelskans "high-definition television".

Se även [HD-klar](#).

television receiver in which the picture resolution of television transmissions is noticeably better than in traditional television receivers

The picture resolution of a high-definition television is approximately twice that of a traditional television, in both the vertical and horizontal planes.

For the picture quality to be better on the high-definition television, programmes must also be produced and transmitted with high-definition technology. The reception of high-definition transmissions requires a high-definition tuner.

See also [high-definition ready](#).

45

*** HD-valmius; HD ready**

sv HD-klar; HD ready

en high-definition ready; HD ready

näyttölaitteen ominaisuus, jonka avulla voi katsoa [teräväpiirtotelevision](#) lähetyksiä

egenskap hos bildskärm som gör det möjligt att se på sändningar för [högupplösningstelevisioner](#)

feature of a display that enables the viewing of [high-definition television](#) transmissions

46

kuvasuhde; sivusuhte

sv bildformat

en aspect ratio

kuva-alan leveyden suhde korkeuteen

Esimerkiksi perinteisessä televisiossa kuvasuhde on 4:3 ja [laajakuvatelevisiossa](#) 16:9.

Kuvasuhde koskee sekä [vastaanottimia](#) että televisio-ohjelmia. Ohjelmia lähetetään molemmilla kuvasuhteilla.

relationen mellan bildfältets bredd och höjd

Till exempel i den traditionella televisionen är bildformatet 4:3 och i [bredbilds-tv:n](#) 16:9.

Bildformatet gäller både [mottagare](#) och tv-program. Program sänds i båda bildformaten.

ratio between the width and height of the picture area

For example, the aspect ratio of a traditional television is 4:3 whereas that of a [wide screen television](#) is 16:9.

The aspect ratio relates to both the [receivers](#) and television programmes. Programmes are transmitted with both aspect ratios.

47

pikseli; kuvapiste

sv pixel; bildpunkt

en pixel

sähköisen kuvan pienin yksittäinen osa

Pikselin ominaisuuksia ovat väri ja kirkkaus. Televisiokuva on sitä tarkempi, mitä enemmän siinä on pikseleitä pinta-alayksikköä kohti.

Puhuttaessa kuvan tarkkuudesta eli resoluutiosta viitataan pikseleihin. *Digitaalisen* televisiolähetksen resoluutio on 720 x 576 pikseliä. *Teräväpiirtotelevisiossa* pikseleiden määrä on suurempi ja voi vaihdella, resoluutio voi olla esimerkiksi 1080 x 720 pikseliä.

minsta enskilda del i en elektronisk bild

Pixelns egenskaper är färg och ljushet. Ju mera pixlar per ytenhet en tv-bild har, desto skarpare är bilden.

När man talar om bildens skärpa, dvs. upplösning, avser man pixlar. Upplösningen för en *digital* televisionssändning är 720 x 576 pixlar. I *högupplösningstelevisionen* är antalet pixlar större och kan variera, upplösningen kan till exempel vara 1080 x 720 pixlar.

smallest single part of an electronic picture

The properties of a pixel are colour and brightness. The resolution of the television picture is the better the more pixels it has per unit of area.

The accuracy, or resolution, of a picture is referred to in terms of pixels. The resolution of a *digital* television transmission is 720 x 576 pixels. In *high-definition television*, the resolution is higher and can vary. It can be, for example, 1080 x 720 pixels.

48

RGB; RGB-värijärjestelmä

sv RGB

en RGB

punaiseen, vihreään ja siniseen väriin jaettu videosignaali

RGB on lyhenne englannin kielen sanoista "red" (punainen), "green" (vihreä) ja "blue" (sininen).

videosignal där bildinformationen uppdelas i rött, grönt och blått

RGB är en förkortning av engelskans "red" (rött), "green" (grönt) och "blue" (blått).

video signal divided into red, green, and blue

RGB is short for red, green, and blue.

49

NorDig

sv NorDig

en NorDig

pohjoismainen vastaanotinsuositus, joka tarkoittaa *DVB-standardeja*nordisk rekommendation för *mottagare* som preciserar *DVB-standards*Nordic *receiver* recommendation that specifies the *digital video broadcasting*

50

MPEG

sv MPEG

en MPEG

ISO:n ja IEC:n standardi liikkuvan kuvan ja äänen pakkaamiseen ja purkamiseen

Käyttösovelluksen mukaan voidaan käyttää eri MPEG-versioita. Suomessa *digitaalisessa televisiossa* käytetään tällä hetkellä (vuonna 2006) MPEG 2 -versiota.

MPEG-lyhenne tulee menetelmän kehittäneen asiantuntijaryhmän englanninkielisestä nimestä "Moving Picture Experts Group".

ISO:s och IEC:s standard för att komprimera och packa upp rörlig bild och rörligt ljud

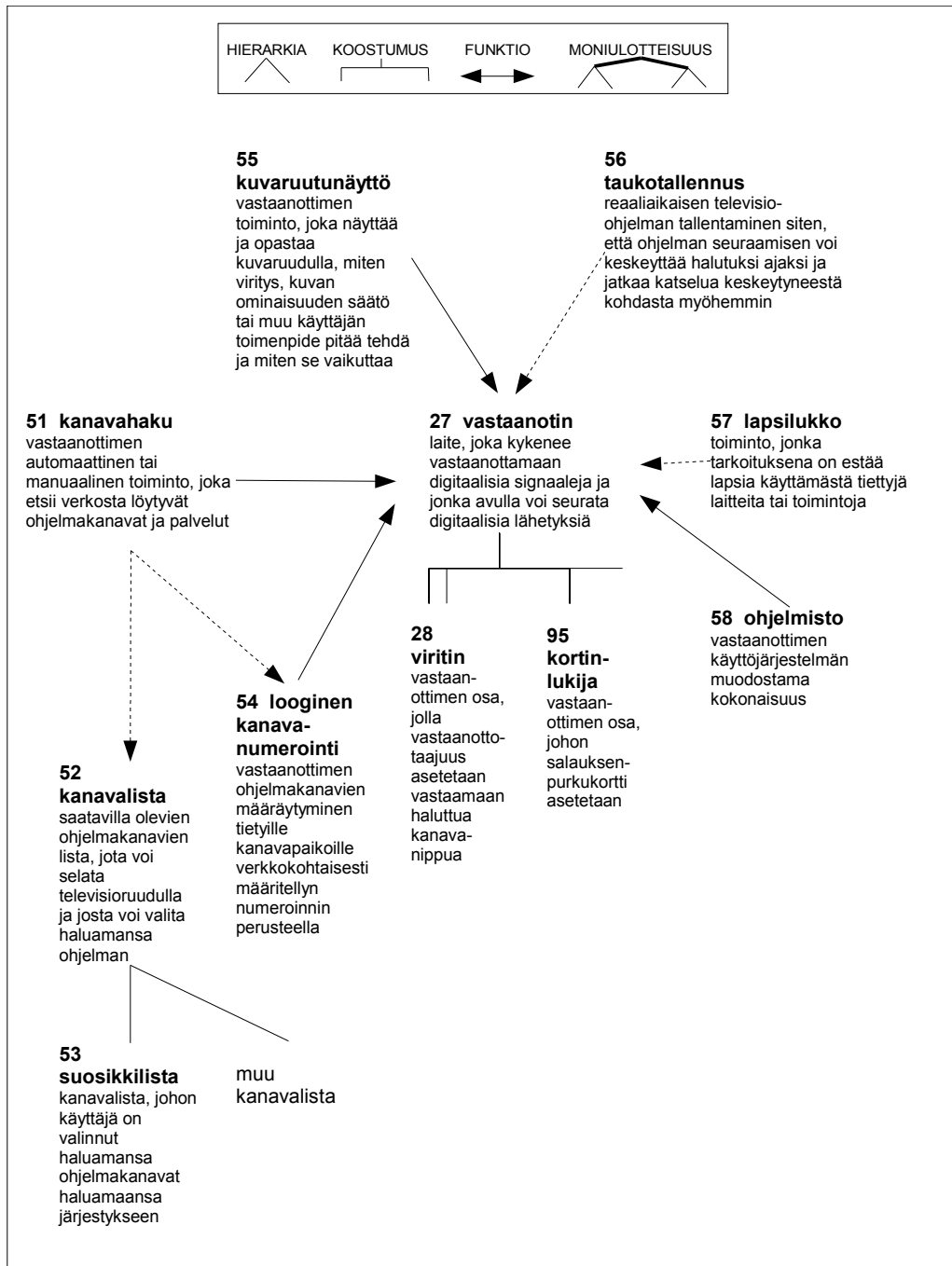
Beroende på tillämpningen kan olika MPEG-versioner användas. För *digital television* i Finland används för tillfället (år 2006) MPEG 2-versionen.

MPEG är en förkortning av det engelska namnet "Moving Picture Experts Group", den expert-grupp som har utvecklat metoden.

standard by ISO and IEC for compressing and decompressing moving picture and audio

According to the application, different MPEG versions can be used. In Finland, *digital television* at the moment (2006) uses the MPEG-2 version.

The abbreviation MPEG is derived from "Moving Picture Experts Group", the name of the group of experts who developed the method.

Käsitekaavio 3. Digitaalisen vastaanottimen toiminnot.

51

kanavahaku

sv kanalsökning
en channel search

vastaanottimen automaattinen tai manuaalinen toiminto, joka etsii verkosta löytyvät ohjelmakanavat ja palvelut

mottagares automatiska eller manuella funktion som söker programkanaler och tjänster i nätet in a receiver, an automatic or manual function that is used to find the programme channels and services in the network

52

kanavalista

sv kanallista
en channel list

saatavilla olevien ohjelmakanavien lista, jota voi selata televisioruudulla ja josta voi valita haluamansa ohjelman

lista över tillgängliga programkanaler som man kan bläddra i på tv-rutan och där man kan välja önskat program

list of available programme channels, which can be scrolled on the television screen and in which the desired programme can be selected

53

suosikkilista

sv favoritlista
en favourite list

kanavalista, johon käyttäjä on valinnut haluamansa ohjelmakanavat haluamaansa järjestykseen
Suosikkilistan voi koota esimerkiksi aihealueiden, kuten lastenohjelmien tai uutisten, mukaan.

kanallista i vilken användaren har valt önskade programkanaler i önskad ordning
Favoritlistan kan göras upp exempelvis efter ämnesområde, såsom barnprogram eller nyheter.

channel list in which the user has included selected programme channels in the preferred order
The favourite list can be compiled, for example, according to topics such as children's programmes or news.

54

looginen kanavanumerointi

sv logisk kanalnumrering
en logical channel numbering; LCN

vastaanottimen ohjelmakanavien määrittäminen tietyille kanavapaikoille verkkokohtaisesti määritellyn numeroinnin perusteella

bestämning av *mottagares* programkanaler på vissa kanalplatser på basis av numrering som definierats nätvis

determination of a *receiver's* programme channels on specific channel locations based on network-specific numbering

55

kuvaruutunäyttö

mieluummin kuin: OSD

sv skärmdisplay; bilddisplay; menypresentation; menyvisning; OSD-meny; OSD
en on-screen display; OSD

vastaanottimen toiminto, joka näyttää ja opastaa kuvaruudulla, miten viritys, kuvan ominaisuuden säätö tai muu käyttäjän toimenpide pitää tehdä ja miten se vaikuttaa

Kuvaruutunäytön toiminta vaihtelee laitteiden välillä.

mottagares funktion som på bildskärmen visar och guidar hur avstämning, justering av bildens egenskap eller någon annan åtgärd skall göras och vilken inverkan det har

Skärmdisplayen fungerar på olika sätt i olika apparater.

receiver function that gives the user on-screen instructions on how to tune the receiver, adjust the picture quality, and perform other tasks, and shows what the effects of the tasks are

The operation of the on-screen display varies between receivers.

56

taukotallennus; ajansiirto

sv inspelning med tidsförskjutning; tidsförskjutning

en timeshifting

reaaliaikaisen televisio-ohjelman tallentaminen siten, että ohjelman seuraamisen voi keskeyttää halutuksi ajaksi ja jatkaa katselua keskeytyneestä kohdasta myöhemmin

Taukotallennus jatkuu koko ajan katselun alkaessa uudestaan, ellei tallennusta keskeytetä.

inspelning av ett televisionsprogram i realtid så att man kan avbryta programmet för en önskad tid och senare fortsätta tittandet från det ställe där programmet avbröts

Inspelningen med tidsförskjutning pågår hela tiden när man återupptar tittandet, om inspelningen inte avbryts.

recording of a real-time television programme so that the viewing of the programme can be interrupted for a desired time and then continued later from the point in time at which it was interrupted

Timeshifting continues when the viewing recommences, unless it is turned off.

57

lapsilukkosv barnlås *n*; barnspärr

en parental control; child lock

toiminto, jonka tarkoituksena on estää lapsia käyttämästä tiettyjä laitteita tai toimintoja

Lapsilukolla voidaan estää esimerkiksi tiettyjen ohjelmakanavien katselu.

funktion vars syfte är att hindra att barn använder vissa apparater eller funktioner

Med barnlås är det möjligt att exempelvis hindra tittandet av vissa programkanaler.

function that is intended to prevent children from using specific devices or functions

With parental control, it is possible, for example, to prevent the viewing of specific programme channels.

58

ohjelmisto

sv programvara

en software

vastaanottimen käyttöjärjestelmän muodostama kokonaisuus

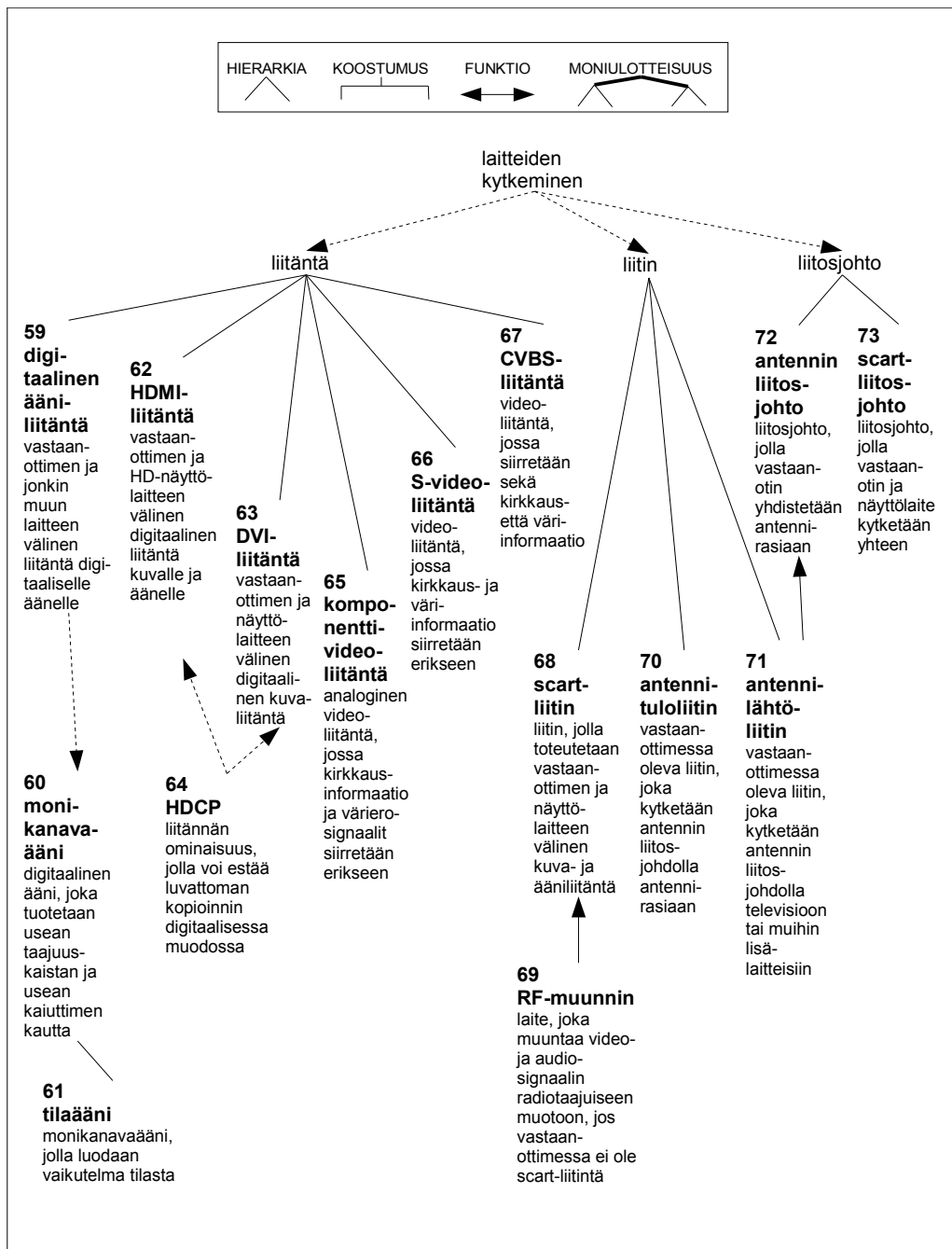
Ks. myös *ohjelmistopäivitys*.

helhet som består av *mottagarens* operativsystem

Se även *programuppdatering*.

entity comprised of the *receiver's* operating system

See also *program update*.

Käsitekaavio 4. Liitännät.

59

digitaalinen ääniläitännä

sv digital ljudanslutning
en digital audio connection

vastaanottimen ja jonkin muun laitteen välinen liitäntä *digitaaliselle* äänelle

Digitaalinen ääniläitännä on tyypillisesti vastaanottimen ja kotiteatterin välillä.

anslutning för *digitalt* ljud mellan *mottagare* och en annan utrustning

Digital ljudanslutning finns normalt mellan mottagare och hemteater.

connection for *digital* audio between a *receiver* and another device

The digital audio connection is typically employed between a receiver and home theatre.

60

monikanavaääni

sv mångkanaligt ljud *n*; flerljud *n* /FI/
en multichannel sound

digitaalinen ääni, joka tuotetaan usean taajuuskaistan ja usean kaiuttimen kautta

digitalt ljud som skapas med flera frekvensband och flera högtalare

digital audio that is produced by means of several frequency bands and loudspeakers

61

tilaääni

sv surroundljud *n*
en spatial sound

monikanavaääni, jolla luodaan vaikutelma tilasta

Tilaäänen avulla esimerkiksi elokuvan ääneen saadaan tilan ja paikan tuntu, jolloin vaikkapa liik-
kuvan auton ääni saadaan kuulostamaan siltä, kuin se ajaisi katsojan ohi.

Tilaääneen voidaan viitata myös englanninkielisillä ilmauksilla "Dolby Digital" ja "DTS", "digital
theatre sound".

mångkanaligt ljud som ger ett intryck av rymd

Med hjälp av mångkanaligt ljud kan till exempel ljudet i en film få ett intryck av rum och plats,
varvid ljudet av en bil i rörelse låter som om den skulle köra förbi tittaren.

Engelskans "Dolby Digital" och "DTS", "digital theatre sound" hänför sig också till mångkanaligt
ljud.

multichannel sound by means of which the impression of space is created

With spatial sound, it is possible to create the impression of space and place in, for example, a
film, and thus make the sound of a moving car seem like it is passing the viewer.

Spatial sound can additionally be referred to with the terms "Dolby Digital" and "DTS" (digital
theatre sound).

62

HDMI-liitäntä

sv HDMI-anslutning; HDMI
en high-definition multimedia interface; HDMI

vastaanottimen ja HD-näyttölaitteen välinen *digitaalinen* liitäntä kuvalle ja äänelle

digital anslutning för bild och ljud som finns mellan *mottagare* och HD-bildskärm

digital interface for audio and video between a *receiver* and a high-definition display unit

63

DVI-liitäntä; DVI; digitaalinen monitoriliitäntä

sv DVI; DVI-anslutning
en digital visual interface; DVI

vastaanottimen ja näyttölaitteen välinen *digitaalinen* kuvaliitäntä

digital bildanslutning mellan *mottagare* och bildskärm

digital video interface between the *receiver* and the display unit

64

HDCP

sv HDCP

en high-bandwidth digital content protection; HDCP

liitännän ominaisuus, jolla voi estää luvattoman kopioinnin *digitaalisessa* muodossa

HDCP:lla voidaan suojata *DVI*- ja *HDMI-liitäntöjen* signaali näyttölaitteen ja lisälaitteen välillä.

anslutningens egenskap som kan hindra olovlig kopiering i *digital* form

HDCP kan skydda *DVIs* och *HDMI-anslutningars* signal mellan bildskärmen och tilläggsutrustningen.

in the interface, a feature that can be used to prevent unauthorised *digital* copying

The high-bandwidth digital content protection can protect the signal of the *digital visual interface* and the *high-definition multimedia interface* between a display unit and an accessory.

65

komponenttvideoliitäntä; YUV; YPbPr

sv komponentvideo

en component video; YUV; YPbPr

analoginen videoliitäntä, jossa kirkkausinformaatio ja värierosignaalit siirretään erikseen

Komponenttvideoliitännällä voidaan toteuttaa *vastaanottimen* ja näyttölaitteen välinen kuva-liitäntä.

analog videoanslutning där luminansinformation och färgdifferenssignaler överförs separat

Med komponentvideo är det möjligt att genomföra en bildanslutning mellan *mottagaren* och bildskärmen.

analogue video interface in which brightness information and colour difference signals are transferred separately

With component video, it is possible to implement the video interface between a *receiver* and a display unit.

66

S-video-liitäntä; Y/C

sv S-videoanslutning; S-video

en S-video interface

videoliitäntä, jossa kirkkaus- ja väri-informaatio siirretään erikseen

S-video-liitännällä voidaan toteuttaa *vastaanottimen* ja näyttölaitteen välinen kuvaliitäntä.

videoanslutning där luminans- och färginformation överförs separat

Med S-videoanslutning är det möjligt att genomföra en bildanslutning mellan *mottagaren* och bildskärmen.

video interface in which brightness and colour information are transferred separately

With the S-video interface, it is possible to implement the video interface between a *receiver* and a display unit.

Kuva 3. S-video-liitäntä.

67

*** komposiittivideoliitäntä; CVBS-liitäntä**

sv kompositvideosignal; CVBS

en composite video baseband signal; CVBS

videoliitäntä, jossa siirretään sekä kirkkaus- että väri-informaatio

Komposiittivideoliitännällä voidaan toteuttaa *vastaanottimen* ja näyttölaitteen välinen kuvaliitäntä.

videoanslutning där både luminans- och färginformation överförs

Med kompositvideosignal är det möjligt att genomföra en bildanslutning mellan *mottagaren* och bildskärmen.

video interface in which both brightness and colour information are transferred

With the composite video baseband signal, it is possible to implement the video interface between a *receiver* and a display unit.

68

scart-liitinsv scartuttag *n*

en scart connector

liitin, jolla toteutetaan *vastaanottimen* ja näyttölaitteen välinen kuva- ja ääniliitäntäLisälaitteet, esimerkiksi *digisovitin* tai video- tai DVD-laite, liitetään scart-liitäntään *scart-liitosjohdon* välityksellä.

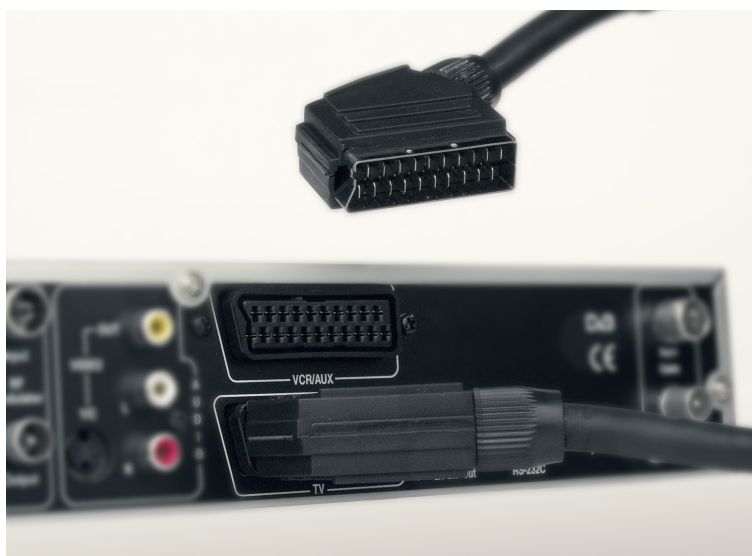
Scart on lyhenne ranskalaisen järjestön "Syndicat des Constructeurs d'Appareils Radio-récepteurs et Téléviseurs" -nimestä.

uttag som genomför bild- och ljudanslutning mellan *mottagare* och bildskärmTilläggsutrustning, till exempel *digitalbox* eller videobandspelare eller DVD-spelare, ansluts till scartuttaget med *scartkabel*.

Scart är en förkortning av namnet på den franska organisationen "Syndicat des Constructeurs d'Appareils Radiorécepteurs et Téléviseurs".

connector by means of which the audio and video interface between a *receiver* and a display unit is implementedAccessories, such as a *digital set-top box* and video or DVD equipment, are connected to the scart interface by means of a *scart cable*.

Scart is an abbreviation of name of the French organisation "Syndicat des Constructeurs d'Appareils Radio Récepteurs et Téléviseurs".

Kuva 4. Scart-liitin ja scart-liitosjohto.

69

RF-muunnin; RF-modulaattori

sv RF-modulator

en RF modulator

laite, joka muuntaa video- ja audiosignaalin radiotaajuiseen muotoon, jos *vastaanottimessa* ei ole *scart-liitintä*

Lyhenne RF tulee englannin kielen sanoista "radio frequency", radiotaajuus.

apparat som omvandlar video- och audiosignal till radiofrekvenssignal, om *mottagaren* inte har ett *scartuttag*

RF är en förkortning av engelskans "radio frequency", radiofrekvens.

device that converts a video and audio signal into a radio frequency form, if the *receiver* does not have a *scart connector*

RF is short for "radio frequency".

70

antennituloliitin; antenniliitin

mieluummin kuin: RF-tuloliitin

sv antenningång; RF-ingång

en RF input

vastaanottimessa oleva liitin, joka kytketään *antennin liitosjohdolla* antennirasiaan

Lyhenne RF tulee englannin kielen sanoista "radio frequency", radiotaajuus.

ingång på *mottagaren* som kopplas till ett antennuttag med *antennkabel*

RF är en förkortning av engelskans "radio frequency", radiofrekvens.

connector in the *receiver* that is connected to an antenna socket with an *RF cable*

RF is short for "radio frequency".

71

antennilähtöliitin

mieluummin kuin: RF-lähtöliitin

sv antennutgång; RF-utgång

en RF output

vastaanottimessa oleva liitin, joka kytketään *antennin liitosjohdolla* televisioon tai muihin lisälaitteisiin

Lyhenne RF tulee englannin kielen sanoista "radio frequency", radiotaajuus.

utgång på *mottagaren* som kopplas till en television eller annan tilläggsutrustning med *antennkabel*

RF är en förkortning av engelskans "radio frequency", radiofrekvens.

connector in the *receiver* that is connected to the television or other accessory with an *RF cable*

RF is short for "radio frequency".

Kuva 5. Antennituloliitin ja antennilähtöliitin.

72

antennin liitosjohto

mieluummin kuin: RF-kaapeli

sv antennkabel; RF-kabel

en RF cable

liitosjohto, jolla *vastaanotin* yhdistetään antennirasiaan

Lyhenne RF tulee englannin kielen sanoista "radio frequency", radiotaajuus.

kabel som ansluter *mottagare* till ett antennuttag

RF är en förkortning av engelskans "radio frequency", radiofrekvens.

cable that is used to connect a *receiver* to an antenna socket

RF is short for "radio frequency".

Kuva 6. Antennin liitosjohto.

73

scart-liitosjohto

mieluummin kuin: scart-kaapeli

sv scartkabel

en scart cable

liitosjohto, jolla *vastaanotin* ja näyttölaite kytketään yhteen

Ks. myös *scart-liitin*.

kabel som kopplar ihop *mottagare* och bildskärm

Se även *scartuttag*.

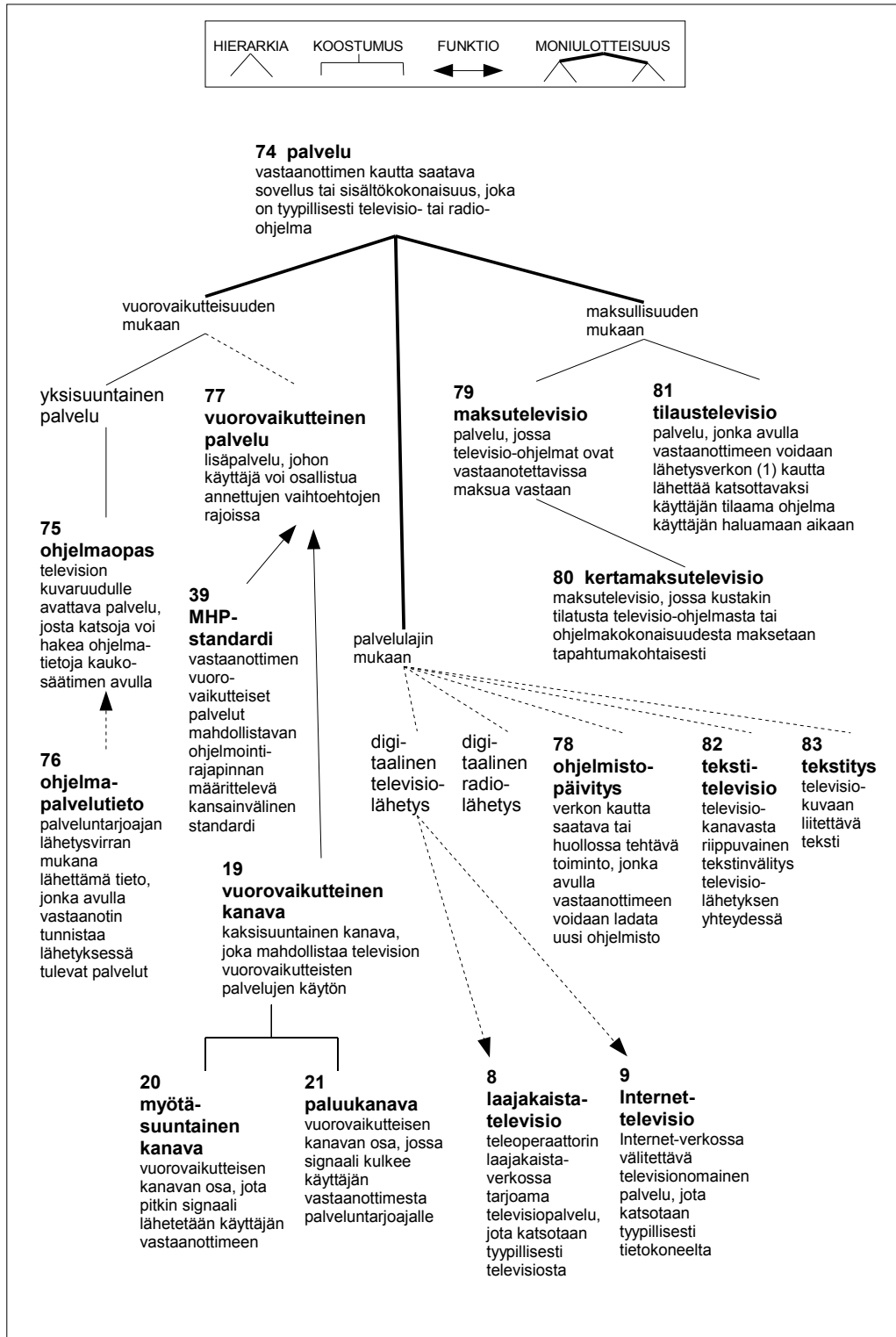
cable that is used to connect a *receiver* and a display unit to one another

See also *scart connector*.

4 Digitaaliset palvelut

Digitala tjänster

Digital services

Käsitekaavio 5. Palvelut.

74

palvelu

sv tjänst
en service

vastaanottimen kautta saatava sovellus tai sisältökokonaisuus, joka on tyypillisesti televisio- tai radio-ohjelma

Palveluita ovat esimerkiksi myös ohjelmien lisätiedot ja pelit.

via *mottagare* tillgänglig tillämpning eller helhet av innehåll som vanligen är ett televisions- eller radio-program

Tilläggsinformation om program och spel är också exempel på tjänster.

application or content, typically a television or radio programme, obtained through a *receiver*

Services also include, for example, the additional information provided on the programmes, and games.

75

ohjelmaopas

mieluummin kuin: EPG
ei: kanavaopas; ruutuopas; guide

sv elektronisk programguide; EPG
en electronic programme guide; EPG

television kuvaruudulle avattava *palvelu*, josta käyttäjä voi hakea ohjelmatietoja kaukosäätimen avulla

Ohjelmaopasta voi selata televisio-ohjelmien katselun ohessa, ja sieltä voi hakea tietoa kaikkien ohjelmayhtiöiden tarjoamista ohjelmista noin viikon ajalta. Oppaasta löytyvät ne tiedot, jotka ohjelmayhtiöt ovat toimittaneet.

Joissain *vastaanottimissa* ohjelmaoppaasta voi hakea tietoa myös luokitellusti aiheen mukaan, esimerkiksi vain urheiluohjelmia koskevaa tietoa.

Ohjelmaoppaan toiminta perustuu *ohjelmapalvelutietoon*.

tjänst som öppnas på televisionens bildskärm från vilken användaren kan söka information om program med hjälp av fjärrkontroll

Man kan bläddra i den elektroniska programguiden samtidigt som man tittar på televisionsprogram, och där söka information om alla de program som programbolagen tillhandahåller under cirka en veckas tid. Guiden innehåller den information som programbolagen har lämnat.

I en del *mottagare* är det möjligt att söka information som har klassificerats efter ämne, till exempel information som enbart gäller sportprogram.

Funktion av den elektroniska programguiden baserar sig på *programinformation*.

service that can be opened on the television screen and where the user can search for programme information by using a remote control

The electronic programme guide can be browsed during viewing, to find information on the programmes of all the programme companies for a time period of approximately one week. The guide shows the information that the programme companies have provided.

Some *receivers* allow classified searching for information according to, for example, the topic, such as sports programmes.

The operation of the electronic programme guide is based on the *program-specific information – service information*.

76

*** ohjelmapalvelutieto; PSI/SI**

sv programinformation; information om tjänsten; PSI/SI

en program-specific information - service information; PSI/SI

palveluntarjoajan lähetysvirran mukana lähettämä tieto, jonka avulla *vastaanotin* tunnistaa lähetyksessä tulevat *palvelut*

Ohjelmapalvelutieto sisältää jatkuvasti päivittyvää, ohjelmia koskevaa tietoa, jonka avulla vastaanottimet osaavat näyttää esimerkiksi oikeat ohjelmatiedot.

Esimerkiksi *ohjelmaoppaan* ja *valinnaisen tekstityksen* toiminta perustuu ohjelmapalvelutietoon.

av tjänsteleverantören i samband med transportström sänd information med hjälp av vilken *mottagaren* identifierar de *tjänster* som följer med transporten

Programinformationen innehåller kontinuerligt uppdaterad information om program med hjälp av vilken mottagarna till exempel kan visa de riktiga programuppgifterna.

Funktionen för till exempel *elektronisk programguide* och *valbar undertext* baserar sig på programinformation.

information sent by the service provider within its transmission stream, based on which the *receiver* recognises the *services* in the transmission

The program-specific information – service information contains continuously updated information on the programmes, based on which the receivers are able to display, for example, the correct programme information.

The operation of, for example, the *electronic programme guide* and the *optional subtitling*, is based on the program-specific information – service information.

77

vuorovaikutteinen palvelu; interaktiivinen palvelu

sv interaktiv tjänst

en interactive service

lisäpalvelu, johon käyttäjä voi osallistua annettujen vaihtoehtojen rajoissa

Vuorovaikutteisten palvelujen käyttö edellyttää *MHP-* tai *IPTV-vastaanotinta*.

Vuorovaikutteisia palveluja ovat esimerkiksi pelit, kilpailut ja äänestykset.

tillvalstjänst som användaren kan delta i inom ramen för givna alternativ

Användningen av interaktiva tjänster förutsätter en *MHP-* eller *IPTV-mottagare*.

Spel, tävlingar och omröstningar är exempel på interaktiva tjänster.

supplementary service in which the user can take part within the options given

The use of interactive services requires an *MHP* or *IPTV receiver*.

Interactive services include, for example, games, quizzes, and voting.

78

ohjelmistopäivitys

sv programuppdatering

en program update

verkon kautta saatava tai huollossa tehtävä toiminto, jonka avulla *vastaanottimeen* voidaan ladata uusi *ohjelmisto*

Ohjelmistopäivityksellä lisätään tai muutetaan vastaanottimen ominaisuuksia.

Ohjelmistopäivitys voidaan tehdä automaattisesti televisiosignaalin mukana kulkevan *ohjelma-palvelutiedon* avulla, jolloin laitetta ei tarvitse viedä huoltoon eikä päivitystä tarvitse tehdä itse.

funktion som fås via nätet eller som görs i samband med service med hjälp av vilken det är möjligt att ladda ner ny *programvara* till *mottagare*

Med programuppdatering tilläggs eller ändras mottagarens egenskaper.

Programuppdateringen kan göras automatiskt med hjälp av den *programinformation* som medföljer televisionssignalen, och då behöver man inte föra apparaten på service eller göra uppdateringen själv.

operation received through the network, or carried out in connection with repairs, by means of which it is possible to download new *software* to the *receiver*

The program update is used to add features to the receiver or to change existing features.

The program update can be accomplished automatically by means of the *program-specific information – service information* transmitted in the television signal, which means that there is no need for the user to take the device for repairs or to perform the update himself.

79

maksutelevisio; maksu-tv

sv betal-tv

en pay television; pay TV

palvelu, jossa televisio-ohjelmat ovat vastaanotettavissa maksua vastaan

Maksutelevision ohjelmat lähetetään salattuina, jolloin niiden vastaanottamiseen tarvitaan *salauksenpurkukortti*.

tjänst där televisionsprogram kan tas emot mot betalning

Betal-tv-program sänds krypterade, och det behövs ett *programkort* för att ta emot dem.

service in which television programmes are received against a payment

Programmes on pay television are transmitted in encrypted form. To receive them, a *conditional access card* is required.

80

kertamaksutelevisio; kertamaksu-tv; kertamaksupalvelu

sv beställ-tv; betala-per-titt

en pay-per-view television; pay-per-view TV; pay-per-view; PPV; > pay-per-event; > PPE; > impulse-pay-per-view; > IPPV

maksutelevisio, jossa kustakin tilatusta televisio-ohjelmasta tai ohjelmakokonaisuudesta maksetaan tapahtumakohtaisesti

Riippuen operaattorista katsottavat ohjelmat voidaan tilata ja maksaa puhelimitse, tekstiviestillä tai tietokoneella.

Englanninkielinen termi pay-per-view (PPV) viittaa siihen, että on tilattu yksittäinen televisio-ohjelma. Englanninkielinen termi pay-per-event (PPE) viittaa järjestelyyn, jossa yksittäisten ohjelmien sijasta voidaan kerralla tilata kaikki tiettyyn tapahtumaan, esimerkiksi olympialaisiin, liittyvät ohjelmat. Englanninkielinen termi impulse-pay-per-view (IPPV) viittaa kaksisuuntaista *lähetysverkkoa* (1) tai toimikorttitekniikkaa hyödyntävään järjestelmään, jossa ohjelmat voidaan tilata tietokoneen avulla.

betal-tv där man betalar skilt för varje beställt program eller beställd programhelhet

Beroende på operatören kan programmen beställas och betalas per telefon, med textmeddelande eller via dator.

Den engelska termen pay-per-view (PPV) tyder på att man har beställt ett enskilt televisionsprogram. Den engelska termen pay-per-event (PPE) tyder på ett arrangemang där man på en gång kan beställa alla program för ett visst evenemang, till exempel de olympiska spelen. Den engelska termen impulse-pay-per-view (IPPV) tyder på ett system som utnyttjar ett dubbelriktat *distributionsnät* eller smartkortsteknik där programmen kan beställas via dator.

pay television in which each television programme or programme event is ordered and paid for individually

Depending on the operator, the programmes to be viewed can be ordered and paid for by phone, text message, or computer.

The term pay-per-view (PPV) refers to the situation where a single television programme is ordered. The term pay-per-event (PPE) refers to an arrangement where, instead of single programmes, all the programmes relating to a specific event, such as the Olympic Games, are ordered. The term impulse-per-pay-view (IPPV) refers to a system that uses a bidirectional *distribution network* (1) or smart card technology, in which the programmes can be ordered using a computer.

81

tilaustelevisio; tilaus-tv

mieluummin kuin: tilausvideo; videotilauspalvelu

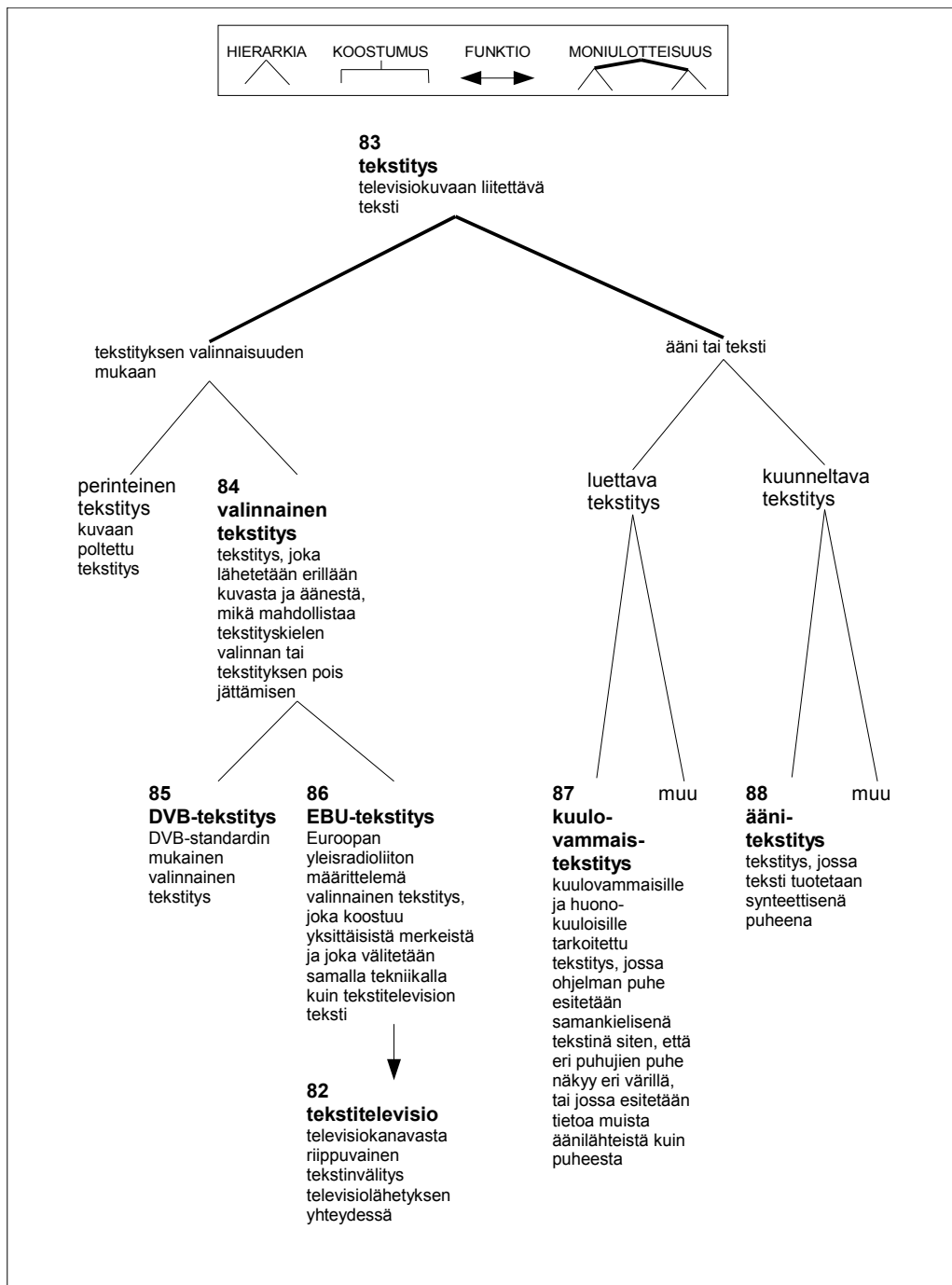
sv video på begäran; video-on-demand; VOD

en video on demand; video-on-demand; VOD

palvelu, jonka avulla *vastaanottimeen* voidaan *lähetysverkon* (1) kautta lähettää katsottavaksi käyttäjän tilaama ohjelma käyttäjän haluamaan aikaan

tjänst med vilken det program som användaren har beställt kan sändas till *mottagaren* via *distributionsnätet* vid den tidpunkt som användaren önskar

service by which a programme that a user has ordered can be sent into a *receiver*, through a *distribution network* (1), at a time requested by the user

Käsitekaavio 6. Tekstitys.

82

tekstitelevisio; teksti-tv

sv text-tv

en teletext

televisiokanavasta riippuvainen tekstinvälitys televisiolähetysten yhteydessä

Perinteinen tekstitelevisio toimii sekä analogisessa että *digitaalisessa televisiossa*. Tekstitelevision toteutustapa vaihtelee. *MHP-vastaanottimissa* toimii selailu- ja käyttöominaisuuksiltaan kehittyneempi *digitaalinen* tekstitelevisio, jolla voi selata esimerkiksi värikuvia ja taulukoita.

Digitaalisen television tekstitelevisionä on käytetty myös nimitystä superteksti-tv, mutta tätä nimitystä ei suositella.

av televisionskanal beroende textförmedling i samband med televisionssändning

Den traditionella text-tv:n fungerar i både analog och *digital television*. Sättet för genomförande av text-tv varierar. *MHP-mottagare* har en *digital* text-tv med mera avancerade bläddrings- och användningsegenskaper som gör det möjligt att exempelvis bläddra i färgbilder och tabeller.

Text-tv för digital television har också kallats supertext-tv, men denna benämning rekommenderas inte.

sending of text dependent on a particular television channel in connection with a television transmission

Conventional teletext works both in analogue and *digital television*. The method of implementing teletext varies: in *MHP receivers*, *digital* teletext is used. Digital teletext provides advanced browsing and usage features and, for example, colour pictures and tables may be browsed.

The teletext of digital television has also been called "superteksti-tv" (super teletext) in Finnish, but this term is not recommended.

83

tekstitys

sv undertext; textning

en subtitling

televisiokuvaan liitettävä teksti

Tekstitys voi olla jo alun perin osa televisiolähetystä tai se voidaan välittää *tekstitelevisio* avulla, jolloin käyttäjä saa itse päättää sen liittämistä televisiokuvaan. Tekstitys voidaan toteuttaa *valinnaisena tekstityksenä* tai perinteisenä kuvaan poltettuna tekstityksenä.

text som fogas till televisionsbild

Undertexten kan redan från början utgöra en del av televisionssändningen eller den kan förmedlas via *text-tv*, varvid användaren själv får bestämma om undertexten fogas till televisionsbilden. Undertexten kan genomföras som *valbar undertext* eller som traditionell undertext som bränns på televisionsbilden.

text that is combined with the television picture

Subtitling can be part of the original television transmission, or it can be transferred by means of *teletext*, in which case the user can decide whether to add it to the television picture. Subtitling can be implemented as *optional subtitling* or as traditional subtitling burnt into the picture.

84

valinnainen tekstitys

sv valbar undertext; valbar textning

en optional subtitling

tekstitys, joka lähetetään erillään kuvasta ja äänestä, mikä mahdollistaa tekstityskielen valinnan tai tekstityksen pois jättämisen

Valinnaisessa tekstityksessä televisiokuva ja teksti liitetään yhteen *vastaanottimessa*.

undertext som sänds separat från bild och ljud, vilket möjliggör val av språk för undertexten eller utelämnande av undertexten

I valbar undertext fogas televisionsbild och text samman i *mottagaren*.

subtitling that is transmitted separately from the picture and sound, enabling the user to select the subtitling language or to leave the subtitling out

In optional subtitling, the television picture and text are combined at the *receiver*.

85

DVB-tekstitys

sv DVB-undertext; DVB-textning

en DVB subtitling

DVB-standardin mukainen *valinnainen tekstitys*DVB-tekstityksessä televisiokuva ja teksti liitetään yhteen *vastaanottimessa*.*valbar undertext* som överensstämmer med *DVB-standard*I DVB-undertext fogas televisionsbild och text samman i *mottagaren*.*optional subtitling* according to the *digital video broadcasting*In DVB subtitling, the television picture and text are combined at the *receiver*.

86

EBU-tekstitys; teletext-tekstitys

sv EBU-undertext; EBU-textning; teletext

en EBU subtitling

Euroopan yleisradioliiton määrittelemä *valinnainen tekstitys*, joka koostuu yksittäisistä merkeistä ja joka välitetään samalla tekniikalla kuin *tekstitelevisio* teksti

EBU-tekstityksen ulkoasu on vastaanotinkohtainen.

EBU on lyhenne Euroopan yleisradioliiton englanninkielisestä nimestä "European Broadcasting Union".

Av Europeiska radio- och tv-unionen definierad *valbar undertext* som består av enskilda tecken och som förmedlas med samma teknik som texten för *text-tv*

Utseendet av EBU-undertexten beror på mottagaren.

EBU är en förkortning av det engelskspråkiga namnet på europeiska radio- och tv-unionen "European Broadcasting Union".

optional subtitling defined by the European Broadcasting Union, consisting of individual characters and distributed using the same technology as the text in *teletext*

The appearance of EBU subtitling is receiver-specific.

EBU is short for "European Broadcasting Union".

87

kuulovammaistekstitys

sv undertext för hörselskadade; textning för hörselskadade

en subtitling for the hearing-impaired; subtitling for the hard-of-hearing

kuulovammaisille ja huonokuuloisille tarkoitettu *tekstitys*, jossa ohjelman puhe esitetään samankielisenä tekstinä siten, että eri puhujien puhe näkyy eri väreillä, tai jossa esitetään tietoa muista äänilähteistä kuin puheesta

Kuulovammaistekstityksessä käyttäjä voi valita puheen ja muut tiedot näkyviin haluamallaan kielellä, jos eri vaihtoehtoja on olemassa. Muut äänilähteet voivat olla esimerkiksi "Puhelin soi"-tyyppisiä ilmauksia.

Kuulovammaistekstitys toteutetaan yleensä *DVB-tekstityksenä*.*undertext* avsedd för hörselskadade och personer med nedsatt hörsel där talet i programmet presenteras som text på samma språk så att de olika personernas tal syns med olika färger eller där man ger information om andra ljudkällor än tal

I undertexten för hörselskadade kan användaren välja språket för tal och övrig information, om det finns olika alternativ. Övriga ljudkällor kan vara till exempel uttryck av typen "Telefonen ringer".

Undertext för hörselskadade genomförs vanligen som *DVB-undertext*.*subtitling* that is meant for the hearing-impaired and the hard of hearing, in which the speech of the programme is displayed as text in the same language so that the speech of different speakers is shown in different colours, or in which information is shown on audio sources other than speech

When using subtitling for the hearing-impaired, the user is able to select the speech and other information to be shown in the desired language, if there are alternatives. Other audio sources can be expressions such as "The phone is ringing".

Usually, subtitling for the hearing-impaired is implemented as *DVB subtitling*.

88

äänitekstitys

sv talande textremsa

en voice subtitling; spoken subtitling; audio subtitling

tekstitys, jossa teksti tuotetaan synteettisenä puheena

Äänitekstityksen valinta tapahtuu *vastaanottimessa* kielivalinnan kautta, jossa kieleksi valitaan lähettäjän määrittelemä kieli. Suomessa äänitekstitys löytyy vastaanottimen kielivalikon kohdasta "hollanti".

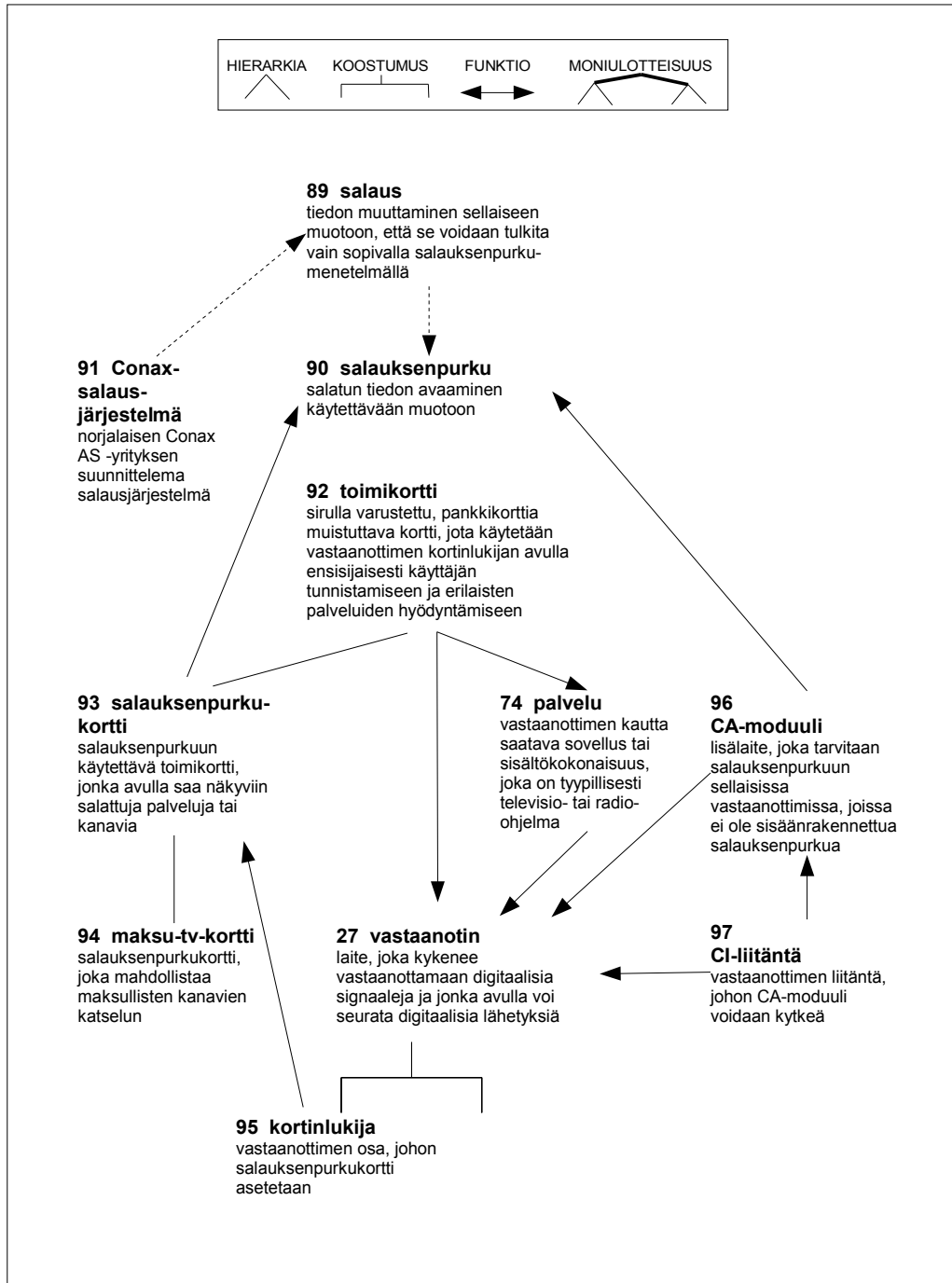
undertext där texten produceras med syntetiskt tal

Talande textremsa väljs i *mottagaren* genom val av språk som sändaren definierar. I Finland får man fram talande textremsa genom att välja "holländska" under språkmenyn.

subtitling in which the text is produced as synthetic speech

Voice subtitling is selected on the *receiver* by means of the language selection, in which the language defined by the transmitting party is selected. In Finland, voice subtitling can be found in the receiver's language menu under "hollanti" (Dutch).

5 Salaus Kryptering Encryption

Käsitekaavio 7. Kortit ja salaus.

89

salaus

mieluummin kuin: kryptaus

sv kryptering; kodning

en encryption

tiedon muuttaminen sellaiseen muotoon, että se voidaan tulkita vain sopivalla salauksenpurku-menetelmällä

ändring av data till sådan form att den enbart kan tolkas med lämplig avkodningsmetod

conversion of information into such a form that it can only be interpreted by using a suitable decryption method

90

salauksenpurku

mieluummin kuin: dekrytaus

sv dekryptering; avkodning; dekodning

en decryption

salatun tiedon avaaminen käytettävään muotoon

öppning av krypterad information till användbar form

deciphering of encrypted information into usable form

91

Conax-salausjärjestelmäsv Conax krypteringssystem *n*

en Conax encryption system

norjalaisen Conax AS -yhtiön suunnittelema salausjärjestelmä

Conax-salausjärjestelmä on yleisesti Pohjoismaissa käytettävä järjestelmä, ja se on käytössä myös Suomessa.

krypteringssystem som det norska Conax AS-företaget har utformat

Conax krypteringssystemet används allmänt i de nordiska länderna, också i Finland.

encryption system designed by the Norwegian company Conax AS

The Conax encryption system is commonly used in the Nordic countries, including Finland.

92

toimikortti; älykorttisv smartkort *n*

en smart card; intelligent card

sirulla varustettu, pankkikorttia muistuttava kortti, jota käytetään *vastaanottimen kortinlukijan* avulla ensisijaisesti käyttäjän tunnistamiseen ja erilaisten *palveluiden* hyödyntämiseen

Toimikorttia voidaan käyttää esimerkiksi maksamiseen television välityksellä tai viestien salaamiseen ja avaamiseen.

bankkortsliknande kort försett med chip som används med hjälp av *mottagarens kortläsare* främst för att identifiera användaren och för att utnyttja olika *tjänster*

Smartkortet kan användas till exempel för att betala via television eller för att kryptera eller dekryptera meddelanden.

card that is equipped with a chip, that resembles a bank card, and that is used by means of the *receiver's card reader*, primarily for user identification and for using different kinds of *services*

The smart card can be used, for example, for paying through television or for encryption and decryption of messages.

93

salauksenpurkukortti; ohjelmakortti; kaapelikorttisv programkort *n*

en conditional access card; CA card

salauksenpurkuun käytettävä *toimikortti*, jonka avulla saa näkyviin salattuja *palveluja* tai kanavia

Salauksenpurkukortti asetetaan *vastaanottimen kortinlukijaan*. Sen avulla saatavat palvelut ja kanavat voivat olla joko ilmaisia tai maksullisia.

Eri operaattorit käyttävät eri nimityksiä salauksenpurkukorteista, kuten ohjelmakortti ja kaapelikortti.

smartkort som används för *dekryptering* som gör det möjligt att få fram krypterade *tjänster* eller kanaler

Programkortet sätts in i *mottagarens kortläsare*. Tjänster och kanaler som fås med kortet kan vara avgiftsfria eller avgiftsbelagda.

Olika operatörer använder olika benämningar för programkortet, t.ex. kabelkort.

smart card that is used for *decryption* and that can be used to access encrypted *services* or channels

The conditional access card is inserted in the *receiver's card reader*. The services and channels obtained with it can be free of charge or involve a charge.

Different operators have different Finnish names for conditional access cards, such as "ohjelmakortti" (programme card) or "kaapelikortti" (cable card).

94

maksu-tv-korttisv betal-tv-kort *n*

en pay TV card

salauksenpurkukortti, joka mahdollistaa maksullisten kanavien katselun

programkort som gör det möjligt att titta på avgiftsbelagda kanaler

conditional access card that enables the viewing of charged channels

95

kortinlukija; korttipaikka; ohjelmakorttipaikkasv kortläsare; kortplats *n*

en card reader; card slot

vastaanottimen osa, johon *salauksenpurkukortti* asetetaan

del av *mottagare* där *programkortet* sätts in

part of a *receiver* in which the *conditional access card* is inserted

96

CA-moduuli

sv CA-modul

en conditional access module; CA module; CAM

lisälaite, joka tarvitaan *salauksenpurkuun* sellaisissa *vastaanottimissa*, joissa ei ole sisäänrakennettua salauksenpurkua

Lyhenne CA tulee englannin kielen sanoista "conditional access", ehdollinen pääsy.

tilläggsutrustning som behövs för *dekryptering* i sådana *mottagare* där det inte finns inbyggd dekryptering

CA är en förkortning av engelskans "conditional access", villkorligt tillträde.

accessory that is needed for *decryption* in *receivers* that do not have built-in decryption

Kuva 7. CA-moduuli ja salauksenpurkukortti.

97

CI-liitäntä; CI

sv gemensamt gränssnitt *n*; CI

en common interface; CI

vastaanottimen liitäntä, johon *CA-moduuli* voidaan kytkeä

CI-liitäntä mahdollistaa erilaisten salauksenpurkujärjestelmien käytön esimerkiksi vastaanotettaessa *palveluja* useasta satelliitista.

gränssnitt för *mottagare* som *CA-modulen* kan anslutas till

Gemensamt gränssnitt möjliggör användningen av olika dekrypteringssystem till exempel när man tar emot *tjänster* från flera satelliter.

receiver interface to which the *conditional access module* can be connected

The common interface allows the use of different kinds of *decryption* methods when, for example, *services* are received from several satellites.

Digi-tv-sivuja

Sidor om digital-tv

Links to digital TV web sites

Lisätietoa digitaalisesta televisiosta löytyy esimerkiksi seuraavilta sivuilta:
Ytterligare information om den digitala televisionen finns bl.a. på följande sidor:
More information on digital television on the following sites, for example:

www.digitelkkari.fi

www.digitv.fi

www.dvb.org

www.kaapelitelevisio.fi

www.mhp.org

www.chiariglione.org/mpeg/

www.nordig.org

www.sant.fi

Englanninkielinen hakemisto / English index

The numbers in the index refer to the concept numbers.

aspect ratio	46	DVB	14
audio subtitling	88	DVB subtitling	85
back channel	21	DVB-C	16
basic receiver	35	DVB-C receiver	41
blind spot	25	DVB-C STB; see DVB-C receiver	41
broadband television	8	DVB-H	18
broadband TV	8	DVB-H receiver; see mobile television (2)	32
CA card	93	DVB-MHP	39
CA module	96	DVB-S	17
cable receiver	41	DVB-S receiver	42
cable set-top box	41	DVB-S STB; see DVB-S receiver	42
cable STB	41	DVB-T	15
cable television	5	DVB-T STB; see DVB-T-receiver	40
cable TV	5	DVB-T-receiver	40
CAM	96	DVI	63
card reader	95	DVR	36
card slot	95	EBU subtitling	86
CATV	5	electronic programme guide	75
channel list	52	encrypted channel	23
channel search	51	encryption	89
child lock	57	EPG	75
CI	97	favourite list	53
combo box	31	forward path channel	20
combo set-top box	31	free-to-air channel	22
combo STB	31	gapfiller	26
common interface	97	handheld receiver	32
component video	65	HD ready	45
composite video baseband signal	67	HDCP	64
Conax encryption system	91	HDMI	62
conditional access card	93	HDTV	44
conditional access module	96	high-bandwidth digital content protection	64
coverage area	24	high-definition multimedia interface	62
CVBS	67	high-definition ready	45
dead region	25	high-definition television	44
decryption	90	high-definition TV	44
digibox	30	house network	11
digital	1	iDTV	29
digital audio connection	59	impulse-pay-per-view	80
digital receiver	27	integrated digital television	29
digital set-top box	30	integrated DTV	29
digital STB	30	intelligent card	92
digital television	3	interactive channel	19
digital theatre sound; see spatial sound	61	interactive service	77
digital TV	3	Internet television	9
digital TV receiver	30	Internet TV	9
digital video broadcasting	14	IPPV	80
digital video broadcasting cable	16	IPTV	8
digital video broadcasting handheld	18	IPTV receiver	34
digital video broadcasting satellite	17	LCN	54
digital video broadcasting terrestrial	15	logical channel numbering	54
digital video recorder	36	means of distribution	13
digital visual interface	63	MHP	39
distribution network (1)	10	MHP box	38
distribution network (2)	11	MHP receiver	38
distribution platform	13	mobile television (1)	7
distribution tier	13	mobile television (2)	32
Dolby Digital; see spatial sound	61	mobile TV (1)	7
downstream	20	mobile TV (2)	32
DTS; see spatial sound	61	Moving Picture Experts Group; see MPEG	50
DTV	3	MPEG	50
dual tuner; see tuner	28	MPEG-2; see MPEG	50

The numbers in the index refer to the concept numbers.

multichannel sound	60	scart connector	68
multimedia home platform	39	service	74
multiplex	12	service information; see program-specific	
MUX	12	information - service information.....	76
net TV	9	shadow area	25
NorDig	49	shadow region	25
on-screen display	55	SI; see program-specific information -	
optional subtitling	84	service information.....	76
OSD	55	signal transfer; see television.....	2
parental control	57	skip region	25
pay television	79	smart card	92
pay TV	79	software	58
pay TV card	94	spatial sound	61
pay-per-event	80	spoken subtitling	88
pay-per-view	80	spur network	11
pay-per-view television	80	STV	6
pay-per-view TV	80	subtitling	83
PCTV receiver	33	subtitling for the hard-of-hearing	87
personal video recorder	36	subtitling for the hearing-impaired	87
pixel	47	subtransmitter; see gapfiller.....	26
platform	13	teletext	82
PPE	80	television	2
PPV	80	terrestrial receiver	40
program update	78	terrestrial set-top box	40
program-specific information -		terrestrial STB	40
service information	76	terrestrial television	4
PSI/SI	76	terrestrial TV	4
PVR	36	tier of distribution	13
receiver	27	timeshifting	56
receiver with a card slot	37	traditional subtitling; see subtitling.....	83
receiving frequency; see tuner.....	28	tuner	28
return channel	21	unencrypted channel	22
RF cable	72	upstream	21
RF input	70	video on demand	81
RF modulator	69	video-on-demand	81
RF output	71	VOD	81
RGB	48	voice subtitling	88
S-video interface	66	wide screen television	43
satellite receiver	42	wide screen TV	43
satellite set-top box	42	widescreen television	43
satellite STB	42	widescreen TV	43
satellite television	6	YPbPr	65
satellite TV	6	YUV	65
scart cable	73	zapper box	35

Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register

Numren i registret anger begreppsnumren.

antenngång	70	favoritlista	53
antennkabel	72	flerljud	60
antennutgång	71	fri kanal	22
avkodning	90	fri-tv-kanal	22
barnlås	57	fördelningsnät	11
barnspärr	57	gemensamt gränssnitt	97
basmodtagare	35	HD ready	45
beställ-tv	80	HD-klar	45
betal-tv	79	HDCP	64
betal-tv-kort	94	HDMI	62
betala-per-titt	80	HDMI-anslutning	62
bilddisplay	55	HDTV	44
bildformat	46	högupplösning-tv	44
bildpunkt	47	högupplösningstelevision	44
breddbands-tv	8	IDTV	29
breddbandstelevision	8	information om tjänsten	76
breddbilds-tv	43	inspelande mottagare	36
CA-modul	96	inspelning med tidsförskjutning	56
CATV	5	integrerad digital-tv-mottagare	29
CI	97	interaktiv kanal	19
combobox	31	interaktiv tjänst	77
Conax krypteringssystem	91	Internet-tv	9
CVBS	67	Internettelevision	9
dekodning	90	IPTV	8
dekryptering	90	IPTV-mottagare	34
digital	1	kabel-tv	5
digital ljudanslutning	59	kabelmottagare	41
digital mottagare	27	kabeltelevision	5
digital television	3	kanalknippe	12
digital-tv	3	kanallista	52
digital-tv-box	30	kanalsökning	51
digitalbox	30	kodad kanal	23
distributionsform	13	kodning	89
distributionsnät	10	kombinerad digitalbox	31
Dolby Digital; se surroundljud	61	komponentvideo	65
DTS; se surroundljud	61	kompositvideosignal	67
dubbeltuner; se tuner	28	kortläsare	95
DVB-C	16	kortplats	95
DVB-C-mottagare	41	krypterad kanal	23
DVB-C-standard	16	kryptering	89
DVB-H	18	logisk kanalnumrering	54
DVB-H-mottagare; se mobiltelevision (2)	32	låst kanal	23
DVB-H-standard	18	markbunden television	4
DVB-MHP	39	markbunden-tv	4
DVB-S	17	markmottagare	40
DVB-S-mottagare	42	marksänd television	4
DVB-S-standard	17	marksänd-tv	4
DVB-standard	14	menypresentation	55
DVB-T	15	menyvisning	55
DVB-T-mottagare	40	MHP	39
DVB-T-standard	15	MHP-mottagare	38
DVB-textning	85	MHP-standard	39
DVB-undertext	85	mobil-tv (1)	7
DVI	63	mobil-tv (2)	32
DVI-anslutning	63	mobilmottagare	32
DVR; se inspelande mottagare	36	mobiltelevision (1)	7
EBU-textning	86	mobiltelevision (2)	32
EBU-undertext	86	mottagare	27
elektronisk programguide	75	mottagare med kortläsare	37
EPG	75	mottagningsfrekvens; se tuner	28
fastighetsnät	11	MPEG	50

Numren i registret anger begreppsnumren.

MPEG-2; se MPEG.....	50	SI; se programinformation.....	76
multiplex	12	skuggområde	25
mux	12	skärmdisplay	55
mångkanaligt ljud	60	slavsändare	26
nedströms	20	smarkort	92
NorDig	49	surroundljud	61
OSD	55	säker kanal	23
OSD-meny	55	talande textremsa	88
PC-mottagare	33	teletext	86
pixel	47	television	2
programinformation	76	terrester television	4
programkort	93	terrester-tv	4
programuppdatering	78	text-tv	82
programvara	58	textning	83
PSI/SI	76	textning för hörselskadade	87
PVR; se inspelande mottagare.....	36	tidsförskjutning	56
returkanal	21	tjänst	74
RF-ingång	70	traditionell undertext; se undertext.....	83
RF-kabel	72	tuner	28
RF-modulator	69	täckningsområde	24
RF-utgång	71	undertext	83
RGB	48	undertext för hörselskadade	87
S-video	66	uppströms	21
S-videoanslutning	66	valbar textning	84
satellit-tv	6	valbar undertext	84
satellitmottagare	42	video på begäran	81
satellittelevision	6	video-on-demand	81
scartkabel	73	VOD	81
scartuttag	68	överföring av signal; se television.....	2
sebarhetsområde	24		

Suomenkielinen hakemisto

Hakemiston numerot viittaavat käsitteiden numeroihin.

ajansiirto	56	EPG	75
alilähetin; ks. täytelähetin.....	26	guide	75
antenniboksi	40	HD ready	45
antenniliitin	70	HD-valmius	45
antennilähtöliitin	71	HDCP	64
antennin liitosjohto	72	HDMI-liitäntä	62
antennitelevisio	4	HDTV	44
antennituloliitin	70	iDTV	29
antennivastaanotin	40	ilmaiskanava	22
CA-moduuli	96	integroitu digi-tv	29
CI	97	integroitu digitaali-tv; ks. integroitu digitaalinen televisio.....	29
CI-liitäntä	97	integroitu digitaalinen televisio	29
combo-boksi	31	integroitu digitaalitelevisio; ks. integroitu digitaalinen televisio.....	29
combo-sovitin	31	integroitu digitelevisio	29
Conax-salausjärjestelmä	91	integroitu televisio	29
Conax-sovitin; ks. kortinlukijalla varustettu vastaanotin.....	37	integroitu tv	29
CVBS-liitäntä	67	interaktiivinen kanava	19
dekryptaus	90	interaktiivinen palvelu	77
digi-tv	3	interaktiivinen yhteys	19
digi-tv-kortti; ks. PC-vastaanotin.....	33	Internet-televisio	9
digiboksi	30	Internet-tv	9
digiboxi	30	IP-televisio	8
digipääte	30	IPTV	8
digisovitin	30	IPTV-vastaanotin	34
digitaali-tv; ks. digitaalinen televisio.....	3	jakelutapa	13
digitaalinen	1	jakelutie	13
digitaalinen monitoriliitäntä	63	jakeluverkko	10
digitaalinen televisio	3	jakoverkko	11
digitaalinen tv; ks. digitaalinen televisio.....	3	kaapeliboksi	41
digitaalinen vastaanotin	27	kaapelijakelustandardi	16
digitaalinen ääniliitäntä	59	kaapelikortti	93
digitaalisovitin; ks. digisovitin.....	30	kaapelitelevisio	5
digitaalitelevisio; ks. digitaalinen televisio.....	3	kaapelivastaanotin	41
digitaalivastaanotin	30	kaapeliverkko; ks. kaapelitelevisio.....	5
digitelevisio	3	kaksoisviritin; ks. viritin.....	28
digivastaanotin (1)	27	kanavahaku	51
digivastaanotin (2)	30	kanavalista	52
Dolby Digital; ks. tilaääni.....	61	kanavanippu	12
DTS; ks. tilaääni.....	61	kanavaopas	75
DTV	3	kanavapaikka; ks. looginen kanavanumerointi.....	54
DVB	14	katvealue	25
DVB-C	16	kertamaksu-tv	80
DVB-C-standardi	16	kertamaksupalvelu	80
DVB-C-vastaanotin	41	kertamaksutelevisio	80
DVB-H	18	kiinteistöverkko	11
DVB-H-standardi	18	komponenttivideoliitäntä	65
DVB-H-vastaanotin; ks. mobiilitelevisio (2).....	32	komposiittivideoliitäntä	67
DVB-MHP	39	kortinlukija	95
DVB-S	17	kortinlukijalla varustettu vastaanotin	37
DVB-S-standardi	17	korttipaikka	95
DVB-S-vastaanotin	42	kryptaus	89
DVB-standardi	14	KTV	5
DVB-T	15	kuulovammaistekstitys	87
DVB-T-standardi	15	kuvapiste	47
DVB-T-vastaanotin	40	kuvaruutunäyttö	55
DVB-tekstitys	85	kuvasuhde	46
DVI	63	kännykkä-tv	32
DVI-liitäntä	63	kännykkätelevisio	32
DVR; ks. tallentava vastaanotin.....	36	laajakaista-tv	8
EBU-tekstitys	86		

Hakemiston numerot viittaavat käsitteiden numeroihin.

laajakaistatelevisio	8	RF-tuloliitin	70
laajakulmatelevisio	43	RGB	48
laajakuvatelevisio	43	RGB-värijärjestelmä	48
lapsilukko	57	ruutuopas	75
looginen kanavanumerointi	54	S-video-liitäntä	66
lähetysverkko (1)	10	salaamaton kanava	22
lähetysverkko (2)	12	salattu kanava	23
maanpäällinen televisiojärjestelmä; ks. antennitelevisio	4	salauksenpurku	90
maanpäällisen jakelun standardi	15	salauksenpurkukortti	93
maksu-tv	79	salaus	89
maksu-tv-kortti	94	satelliittiboksi	42
maksukortillinen digisovitin; ks. kortinlukijalla varustettu vastaanotin	37	satelliittijakelustandardi	17
maksutelevisio	79	satelliittitelevisio	6
MHP	39	satelliittivastaanotin	42
MHP-lisäpalvelu; ks. vuorovaikutteinen palvelu	77	scart-kaapeli	73
MHP-standardi	39	scart-liitin	68
MHP-vastaanotin	38	scart-liitosjohto	73
mobili-tv (1)	7	SI; ks. ohjelmapalvelutieto	76
mobili-tv (2)	32	signaalin välitys; ks. televisiojärjestelmä	2
mobiliijakelustandardi	18	sisäverkko	11
mobiliitelevisio (1)	7	sivusuhte	46
mobiliitelevisio (2)	32	sovitin	30
monikanavaääni	60	suojattu kanava; ks. salattu kanava	23
MPEG	50	suosikkilista	53
MPEG 2; ks. MPEG	50	superteksti-tv; ks. tekstitelevisio	82
multipleksi	12	tallentaminen; ks. taukotallennus	56
MUX	12	tallentava vastaanotin	36
myötäsuuntainen kanava	20	taloverkko	11
myötäsuuntainen yhteys	20	taukotallennus	56
myötävirta; ks. myötäsuuntainen kanava	20	teksti-tv	82
netti-tv	9	tekstitelevisio	82
nettitelevisio	9	tekstitys	83
NorDig	49	teletext-tekstitys	86
numeerinen	1	televisiojärjestelmä	2
näkyvyysalue	24	terrestriaalinen televisiojärjestelmä; ks. antennitelevisio	4
ohjelmakortti	93	teräväpiirto-tv	44
ohjelmakorttipaikka	95	teräväpiirtotelevisio	44
ohjelmaopas	75	tietokonevastaanotin	33
ohjelmapalvelutieto	76	tilaus-tv	81
ohjelmisto	58	tilaustelevisio	81
ohjelmistopäivitys	78	tilausvideo	81
OSD	55	tilaääni	61
paluukanava	21	toimikortti	92
paluuyhteys	21	täytelähetin	26
palvelu	74	valinnainen tekstitys	84
PC-sovitin	33	vapaa kanava	22
PC-vastaanotin	33	vastaanotin	27
peittoalue	24	vastaanottotaajuus; ks. viritin	28
perinteinen tekstitys; ks. tekstitys	83	videotilauspalvelu	81
perusboksi; ks. perusvastaanotin	35	viestintäverkko; ks. lähetysverkko (1)	10
perussovitin; ks. perusvastaanotin	35	viritin	28
perusvastaanotin	35	VOD; ks. tilaustelevisio	81
pikseli	47	vuorovaikutteinen kanava	19
PSI/SI	76	vuorovaikutteinen palvelu	77
PVR; ks. tallentava vastaanotin	36	vuorovaikutteinen yhteys	19
päivitys; ks. ohjelmistopäivitys	78	Y/C	66
resoluutio; ks. pikseli	47	yhdistelmäboksi	31
RF-kaapeli	72	yhdistelmäsovitin	31
RF-lähtöliitin	71	ylävirta; ks. paluukanava	21
RF-modulaattori	69	YPbPr	65
RF-muunnin	69	YUV	65
		älykortti	92
		äänitekstitys	88